aikkien maiden proletaarit, ittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

. 10 — 1930 Federated Pressin jäsen Maanantaina, tammik. 13 p:nä — Mon., Jan. 13 Member The Federated Press XIV Vuosik. — Vol. XIV

ustralian kaivosorjat esiintyvät uhkaavasti

000 lakkolaista kokoontunut estääkseen hallituksen murskaamasta kaivostyöläisten lakkoa

YDNEY, N.S.W., tammik. 11. — ralian kaivostyöläisten lakko ussaan kärjistyy. Tätä selvästi aa se, että eilen noin 10,000 olaista kokoontui eri keskuksiin ssiakseen Rothburyyn ja protestakseen hallitukselle sen johta että se on kuljetuttanut kaudista kaksi hiilijunaa. Hallitus taa Rothburyssa kaivannon ja on tehty töitä samaan aikaan hiilenkaivajat Newcastlessa ja alla ovat lakossa.

littohallituksen pakollisen sovinkeuden tuomari Beeby tulee mik. 22 p. kuulustelemaan. Uu- Etelä-Walesin hallitus on sitä tä, että liittohallituksella ei ole utta sekaantua mainitun valtion ella työriitaisuuksiin.

anskan kommunistien sanomalehdistön vaino

ARIISI. — Maaseudun sanomadistö joutuu yhä suuremman on alaiseksi hallituksen taholi- Limogessa on kommunistisen lueen paikallinen sanomalehti nut maksaa useita sakkoja ja tällä hetkellä vaarassa joutua kautetuksi. Poliisi on sinetöilehden toimituksen ja arkis- Bordeauxissa on kommunisn sanomalehden toimittaja vann sen johdosta, ettei hän ole ksanut sakkoaan, joka tekee 00 frangia. Erään kommunisn sanomalehden julkaisija on mittu kuukauden vankeuteen 25,000 frangin sakkoon siitä, hän on "loukannut ansioitu- ta sotilashenkilöä".

rmopaloja riputetaan työttömille Quebecissa

UEBEC, tammik. 10. — Täällä ltsevan ankaran työttömyystilan- lieventämiseksi päätti kaupunhallintokomitea eilen illalla luotaa $10,000.

ranklin Hill-nimisessä kaupunssa päätettiin aloittaa vesijohsitä, täten antaen työtä kaupun- työttömille. Nämä päätökset aetaan kaupungin valtuuston huolittaisen kokouksen ratkaistaksi.

ulipalo tehnyt tuhoa Albertassa

THREE HILLS, Alta., tammik. — Keskiyön aikana alkoi täällä tulipalo, joka levisi talosta tan, ja vapaaehtoisten palosotilain hajoitettua tulipalon edessä via rakennuksia, saatiin tulipalo mmutettua varhain tänä aamuna. eita liikerakennuksia ja asuna- ennätti kuitenkin kokonaan kutua. Neljäkymmentä ihmistä tui koditomaksi ja aineellista inkoa tuotti tulipalo noin $100,- 0. Tulipalon alku on tuntematon.

RUOTSISSA ON LEUTO TALVI

Tukholma. — Ruotsissa on nyt n lauha talvi, että sellaista ei ole ut kymmeneen vuoteen. Tukholssa ei ole lunta eikä jäätä Itären satamissa. Jotka haluavat ihtää heidän täytyy mennä pohseen.

Kuusi henkilöä palanut kuoliaaksi

Kaamea onnettomuus tapahtunut Ohiossa

FINDLAY, tammik. 12. — Kuusi henkilöä, niistä viisi saman perheen jäsentä, paloi kuoliaaksi varhain tänä aamuna kun tulipalo tuhosi Wilson Long'in kodin, 12 mailia itään täältä. Kuolleiden joukossa on perheen pää, hänen äitinsä, siskonsa ja lapsia, joista nuorin oli 14 vuotias.

Lakkoilevia vuorityöläisiä ammutaan — Australiassa

Lontoo. — Australiasta ilmoitetaan, että lakkoilevien vuorityöläisten kieltäytymisen johdosta tehdä työtä kaivosten omistajien Uuden Etelä-Walesin taantumuksellisen hallituksen sanelemilla ehdoilla on päätetty panna työt kivihiilikaivoksissa käyntiin lakonrikkureiden avulla. Tämä on saanut aikaan suuremmoista kiihtymistä lakkolaisten keskuudessa. 4,000 lakossa olevaa vuorityöläistä hyökkäsi Rotburyn kivihiilikaivoksia vartioivan poliisin kimppuun. Poliisi ampui työläisiä, joista useat haavoittuivat vaikeasti. Jotkut poliisit tulivat kivien iskuista haavoitetuiksi. Ankara taistelu kesti yli 20 min. ja alkoi uudestaan kaivosaukon edessä. Silloin kuoli yksi vuorityöläinen, 9 haavoittui vaikeasti ja 45 lievemmin. Myöskin 6 poliisia piestiin.

Professorikaan ei saa kansalaisoikeuksia

Kun hän ei lupaa taistella kaikissa sodissa maan puolesta

NEW HAVEN, Conn., tammik. 11. — Tuomari Warren ja Yhdysvaltain piirioikeuden virkailija hylkäsivät tänään Yalen teologisen koulun professori Clyde MacIntoshin Yhdysvaltain kansalaishakemuksen. Hylkääminen on tapahtunut sen johdosta, että prof. MacIntosh on kieltäytynyt vannomasta olevansa valmis aseellisesti puolustamaan Yhdysvaltoja. Hakiessaan kansalaisoikeuksia, oli MacIntosh sanonut oikeudessa, että hän katsoo moraalisesti olevan oikeutettua kieltäytyä kantamasta aseita.

Hänen kansalaiskuulustelunsa tapahtui jo viime kesäkuussa, mutta hänen hakemuksensa suhteen ei ennemmin tehty päätöstä, koska arveltiin professorin lakimiehen vetoavan korkeimpaan oikeuteen. Mutta kun tätä ei tapahtunut, niin oikeus sivuutti hänen hakemuksensa.

Prof. MacIntosh on scotlantilainen ja oli suorittanut yliopistotutkintonsa kotimaassaan. Fil. tohtorin tutkinnon hän suoritti Chicagon yliopistossa, josta hän siirtyi tänne opettajaksi v. 1909. — Hänen lakimiehensä on luvannut vedota asiasta.

— **Ruotsin** hallituksen määräyksestä on Norjan kommunistipuolueen KK:n jäsen Hansen karkoitettu Ruotsista.

Saksa saanut velkojiltaan ultimatumin

SAKSAN KIRISTÄJIEN JOUKOSSA ON ENGLANNIN "TYÖVÄENHALLITUS"

HAAG, tammik. 11. — Liittolaiset tänään jättivät Saksan edustajille ultimatumin, vaatien Saksalta kirjallista vastausta tänään klo 1 mennessä. Saksan edustajisto jo eilen illalla lupasi antaa vastauksensa Saksan kannasta korvauksiin nähden, mutta se ei vielä tänäänkään vastausta antanut.

Saksan edustajisto jo eilen uhkasi poistua konferenssista, liittolaisten liikanaisen vaatimuksen takia. Saksalle ultimatumin antajien joukossa on Englannin rahastokansleri Phillip Snowden.

Canadassa löytyy uusia rikkauksia

Peace Riverin alueella löydetty suuria mineraalirikkauksia

VANNOUVERIN, B. C., tammik. 13. — Eversti J. K. Cornwall. pohjolan tutkija ja tuntija selosti täällä "On-to-the-Peace" yhdistyksen kokouksessa, että Peace Riverin maan pohjoisosassa kulkee laaja mineraalivyöhyke, mikä sisältää paljon mineraaleja.

Hän sanoi edelleen, että "viisi vuotta on kylliksi aikaa, millä välin voidaan kehittää tämän mineraalivyöhykkeen tuotantoa niin paljon, että silloin jo on huomattavia tuloksia näkyvissä, kun vain saadaan ensin rautatie Mackenzie joen alueelta Tyynen meren rannalle. Tällä alueella tiedetään olevan paljon hopea, kulta, lyijy- ja hiilivarastoja, kun vain saadaan halpa kuljetusliikenne, joka "jättäisi suuret voitot".

Hän sanoi puheessaan edelleen, että tälle alueelle ei yritetäkään sallia uutta uranuurtajien vaellusta tulevien vuosien aikana. Tälle Peace Riverin alueelle tullaan nimittäin järjestämään "sivistynyt yhteiskunta". Tämä on ainoa jäljellä oleva alue, joka on jäänyt yksinomaan englannin kieltä puhuville aineksille mutta tässä tapauksessa on tämä viimeinen alue "paras".

Tällä puhujalla on näyttänyt olevan pelkoa tämän uuden alueen rikkauksien joutumisesta vääriin käsiin. Mutta kyllä kait tämä on aivan aiheeton pelko, sillä missäpä mineraalialueella esim. ulkomaalaiset työläiset, kullan etsijät y.m. olisivat saaneet näitä rikkauksia omiin käsiinsä. Jos he ovat onnistuneet joskus löytämään rikkauksia, ovat he myöskin joutuneet ne menettämään rahamiehille, jotka ovat näistä saaneet kaiken voiton ja tulokset nauttia. Ja etupäässä ulkomaalaiset työläiset ovat näillä uusilla kaivosalueilla saaneet kaikkein vaikkeimman ja katkerimman kohtalon kantaa.

Clevelandin pukutyöläisten lakko myyty

1,500 palaa työhön; 500 jätetään lakkoon

CLEVELAND, Ohio, tammik. 9. — Ladies Garment Workers' Union taantumukselliset virkailijat pitävät kiirettä täällä lakkoutuneiden noin 2,000 pukutyöläisen lakon murskaamiseksi. Eilen he allekirjoittivat union työpaikkojen omistajain kanssa ehdollisen työsopimuksen, jonka mukaan 1,500 työläistä palaa työhön ensi maanantaina union työpajoihin ja avonaisten työpaikkojen 500 työläistä jää edelleenkin lakkoon. Allekirjoitetun työsopimuksen sisältöä ei anneta julkisuuteen ja asetteaan se union jäsenistön äänestyksellä hyväksyttäväksi tai hylättäväksi huomenna, perjantaina Union virkailijat jatkavat neuvotteluja avonaisten työpajojen omistajain kanssa.

CANADAN POSTILAITOKSEN SANOTAAN TUOTTANEEN TAPPIOTA

OTTAWA, tammik. 13. — Canadan postilaitoksen tuottaman tappion tältä kuluvalta fiskaalivuodelta arvellaan olevan n. $2,000,000. Tämän tappion sanotaan yhdeltä osalta aiheutuvan maaseutujen vapaasta postin kuljetuksesta, joka maksaa haliltukselle $750,000. Senaattorien ja parlamentin jäsenten erikoiset postioikeudet käsittävät myöskin huomattavan osan postikuluista. Sanomalehtien alhaiset postimaksut sanotaan osaltaan aiheuttavan vaillinkia. Fiskaalivuoden loputtua nähdään ilmapostin kokeilujen tulleen maksamaan $1,200,000.

Canadan valtion tulot kohonneet

Valtion velkaa on kyetty lyhentämään

OTTAWA, tammik. 11. — Dominion rahaviraston julkaiseman tilaston mukaan on viimeisen fiskaalivuoden, joka päättyi joulukuun 31 päivä, tulot olleet $351,287,329. Vastaavalla ajalla edellisena vuonna summa oli $345,282, 544. Tulojen lisäys viimeisellä fiskaalivuodella oli siis $6,004,781. Tavalliset Dominion menot samalta ajalta olivat $265,141,767, joka oli $14,220,855 enemmän kuin edellisenä fiskaalivuotena. Tämä selostus sisältää vain ne laskut ja maksut, jotka olivat kulkeneet kirjojen läpi joulukuun 31 päivään mennessä.

Dominion velat jouluk. viimeiseen päivään mennessä olivat $2,159,214,730. Edellisen vuoden jouluk. 31 päivä velat olivat $2,218,603,434. Tämän vuoden tileissä oli velat $59,388,704 vähentyneet edellisen vuoden velkasummasta.

Selostuksesta ilmeni, että Dominion tulot tulevat tältä vuodelta vähenemään, kun myyntiveroitusta on laskettu. Kokonaistulot takaveroista, myyntiveroista ja leimaveroista oli $45,222,282. Edellisenä vuotena ne olivat $57,323,623.

Tulleista on ollut tuloja $142,761,836; edellisenä vuonna $138,338,674; siis yli kolmen miljoonan lisäys tulituloissa. Tuloverot olivat $66,587,505. Tämäkin oli tuonut $9,961,594 enemmän kuin edellisenä vuonna. Jouulkuun loppuun oli Canada maksanut tämän fiskaalivuoden aikana yleisten velkain korkoa $102,681,004:a. Edellisen vuoden yhdeksän kuukauden aikana maksettiin korkoa 104,816,140.

Egyptissä hommataan muuttaa perustuslakia

Entisen hallituksen poikkeuslait luvataan kumota

CAIRO, tammik. 11. — Egyptin varakuningas Fuad tänään avasi parlamentin loistavilla juhlallisuuksilla.

Valtaistuinpuheessa, minkä luki pääministeri Mustapha Nahas Pasha, viitataan suunniteltuun perustuslain muutokseen ja hallituksen aikomukseen poistaa edellisen hallituksen aikana voimaan saatetut poikkeuslait.

Englannin hallitukselta saapunut sovintoehdotus tullaan piakkoin alistamaan parlamentille.

Porvarilliset yliopistot tieteen vihollisia

NEW YORK, tammik. 11. — Missourin yliopisto on eroittanut yhden yliopiston tiedekunnan jäsenen ja pidättänyt oikeudet toiselta, siksi että nämä olivat jakaneet sekä mies- että naisoppilaille kyselykaavakkeita, jotka käsittelivät terveysopillisia sukupuoliasioita.

Amerikan yliopistoprofessorien yhdistys valitsi komitean tutkimaan tätä asiaa ja tämä komitea on ankarasti kritiseerannut tätä Missourin yliopiston ottamaa ahdasmielistä kantaa. Taloustieteen professori Dr. Degraff eroitettiin ja kokeellisen sielutieteen professori D. Meyser syrjäytettiin vuodeksi ilman palkkaa, sen jälkeen kun yliopiston toimeenpaneva valtuusto oli tutkinut asiaa.

Neljä oppilasta oli muodostanut tämän kyselykaavakeen prof. Degraffin ja muiden opettajien avustuksella, ja tämä oli professori Degraffin opetusten suoranainen yhteenveto. Yliopiston presidentti julkaisi tämän mitättömäksi ja lupasi eroittaa kaikki opettajat ja oppilaat jotka ovat tähän syyllisiä.

Tutkijakomitean raportissa sanotaan lopuksi, että "Missourin yliopisto ei ole laitos, missä oppilaat eivät voi opiskella luottaen opiskelun ja tutkisteluvapauteen sekä hallinto-oikeuteen, joka on kaikissa maan oikeissa yliopistoissa". — Kyselykaavaki sisälti 11 kysymystä joista kolme ensimäistä aiheutti tutkimuksen.

CANADAN LÄHETYSTÖ LÄHTENYT LONTOON KONFERENSSIIN

Ottama, tammik. 10. — Canadalainen edustajisto lähti tänään Lontoossa pidettävään viiden valtion laivaston supistamiskonferenssiin. Lähetystöön kuuluvat: J. L. Ralston lähetystön johtajana, laivastopäällikkö Hose, majuri Vanier, Canadan Geneven lähetystöstä, majuri Borni ja F. Pearson, ulkoasiain virastosta.

Canadaa ei ole kutsuttu konferenssiin laivastonsa vuoksi, vaan Dominiolle kuuluvien neuvottelu- ja edustusoikeuksien vuoksi. Canadalla on ainoastaan kaksi sotalaivaa, eikä nekään kuulu olevan vielä valmiita.

Mussolinin komento työläisten vitsaus

Fascismin valtakautenp laskettu työläisten palkkoja 20—40 prosentilla

GENEVE. — Italian hallituksen tilastovuosikirja osoittaa, että "Rooman marssin" jälkeen v. 1922 (jolloinka nykyinen fascistihallitus järjestettiin) ovat Italian työläisten todelliset palkat laskeneet 20—40 prosentilla.

V. 1921, jolloinka elintarpeitten indeksinumeroksi asetettiin 522 oli tekstiilityöläisten palkat keskimäärin 16.80 liiraa (liira noin 5 senttiä) päivältä. 1928 indeksinumero oli 529 ja keskimääräinen päiväpalkka villakutomoissa 15.80 liiraa ja puuvillakutomoissa 12.80 liiraa. Todellinen palkka siis aleni 13.5 prosenttia villateollisuudessa ja 31 pros. puuvillateollisuudessa.

Muut teollisuudet

Sementtiteollisuudessa v. 1921 ammatittoman työläisen keskimääräinen palkka oli 20 liiraa päivässä ja ammattilaisten 30 liiraa. Syyskuussa v. 1928 kaikkien edellämainittujen keskimääräiseksi palkaksi saatiin 18.40 liiraa.

Rautatiekalusto-teollisuudessa v. 1914 (jolloinka elintarpetten indeksi oli 100) oli keskimääräinen päiväpalkka 5.68 liiraa; v. 1921 oli indeksinumero 522 ja päiväpalkka 25.44; syysk. 1928 indeksi 529 ja päiväpalkka keskimäärin 20.88 liiraa.

Samallaisia numeroita voidaan esittää kaikilta muiltakin teollisuusaloilta. V. 1928 jälkeen ovat elinkustannukset vielä nousseet viidellä prosentilla ja palkkataso pysynyt ennallaan tai alentunut.

Pariisissa taxiajurit ovat lakossa

Ajurit protesteeraavat sitä kun valtuusto korotti kyytimaksuista perittyä osuutta

PARIISI, tammik. 11. — Pariisin taxiajurit menivät eilen lakkoon sen johdosta kun kaupungin valtuusto päätti korottaa kyytimaksuista perittävää osuutta. Ajurit väittävät, että valtuuston päätöksestä tulevat hyötymään ainoastan ajurilikennettä harjoittavat suuret yhtiöt.

Ajurien union 6,890 jäsenestä on lakkoon liittynyt 6,807, siis lakko on lähes täydellinen.

Kauppa Länsi-Intian kanssa kasvamassa

TORONTO, tammik. 11. — Canadian National Steamships yhtiön apulais-presidentti J. C. Brown puhuessaan hedelmien ja kasvisten suurkeinottelijoiden vuotuisessa konventsioonissa, selosti että Canadan ja Länsi-Indian kauppa, sekä tuonnit, että viennit, on kohonnut viimeisten kolmekymmenen vuoden aikana $2,500,000:sta $45,000,000:iin. V. 1929, marraskuun 30 päivään asti tuotiin Canadaan troopillisen ilmanalan hedelmiä ja talven aikana kasviksia $31,500,000:n edestä. Viisi Canadalaista laivaa välittivät joka viikko kauppaa ja matkustajallikennettä Canadan ja Länsi-Indian välillä. Ennen tätä liikenteen järjestelyä ei Canadaan tuotu banania Länsi-Indiasta muuta kuin hyvin pienessä määrässä Yhdysvaltain kautta. Seitsemän kuukauden aikana tuotiin suoraan Länsi-Indiasta 2,500,000 kimppua banaania.

Canadalaiset lentäjät ovat hengissä

FAIRBANKS, Alaska, tammik. 12. — Canadalainen lentäjä kapteeni Pat Reid ja hänen kaksi toveriaan William H. Hughes ja Jim Hutchinson, jotka ovat olleet kadoksissa viikon, saapuivat eilen lentokoneellaan Unalakleetiin. Vielä ei ole tiedossa missä lentäjät ovat viipyneet noin kauan. Unalakleet on noin 105 mailia Nomesta North Soundin toisella puolen.

LAPSIHALVAUKSET LISÄANTYY ONTARIOSSA VIIME VUONNA

Toronto, tammik. 13. — Ontarion terveysviratson julkaiseman tilaston mukaan on heinäk. 20 päivästä marraskuun 23 päivään välisellä ajalla ollut 473 lapsihalvaustapausta Ontariossa. Tämä on 388 tapausta enemmän kuin edellisenä vuotena. Viime vuonna kuoli lapsihalvaukseen 26 lasta.

Tämän verrattain pienen kuolevaisuusmäärän näinkin monesta sairaustapauksesta ilmoitetaan johtuvan siitä, että oli kylliksi käytettävissä parannusseerumia, joka muodostetaan lapsihalvauksesta parantuneiden verestä. Tätä seerumia ruvettiin valmistamaan v. 1928, kun Winnipegissä raivosi lapsihalvaustauti.

Californian maanviljelyst. mennyt lakkoon

IMPERIAL VALLEYN MAANVILJELYSTYÖLÄISET MENNEET LAKKOON — HALLITUS YRITTÄÄ MURSKATA LAKON

BRAWLEY, Cal., tammik. 9. — Noin 8,000 maanviljelystyöläistä, jotka lakkoutuivat sietämättömiä olosuhteita ja nälkäpalkkoja vastaan Imperial Valleyssa ja jotka ovat pysähdyttäneet vihannesten korjuun melkein täydellisesti, koko tällä alueella, jatkavat lakkotaisteluaan hyvällä menestyksellä.

Lakko laajenee

Kolme Trade Union Unity Leaguen organiseeraajaa johtaa lakkotaistelua ja ovat lakkolaiset vedonneet kiinalaisiin ja neekerityöläisiin, jotka ovat jo monin paikoin liittyneet lakkolaisiin. Enemmistö lakkolaisista on mexicolaisia ja Filippiinien saariston alkuasukkaita. Työläiset muualla rohkaisevat lakkolaisia ja muualta kuljetetut rikkurit ovat kieltäytyneet ryhtymästä työhön.

Lakon murskausyritykset

Oikeistolaisten, hallituksen ja poliisien voimat ovat riittämättömiä murskaamaan lakkoa. Lisää hallituksen joukkoja on tuotu tälle alueelle ja työväenjärjestöjen viholliset, suurtilojen omistajat yrittävät tehdä parhaansa lakkolaisten rintaman murskaamiseksi. Mutta mitkään toimenpiteet eivät tähän mennessä ole lannistaneet lakkolaisia.

Lakkolaisten vaatimuksena on 25 prosentin palkan korotus, kontrahtija kappaletyön poistaminen ja työmaakomiteoiden tunnustaminen y.m. työsuhteita koskevia vaatimuksia.

Tulleja vain pitäisi kohottaa

Ja siten kohottaa elinkustanuksia, mitkä ennestäänkin ovat korkeat

OTTAWA, tammik. 13. — Tulliasioiden osasto tulee tällä viikolla käsittelemään voin ja juuston tullinkorotuskysymystä. Canadan kansallinen meijerineuvosto painostaa näiden ruokatarpeiden tullin korottamista, vaatien, että nykyinen voitulli, joka on 1 sentti paunalta kaikelta voilta, on korotettava siten, että brittiläisistä maista, myöskin Australiasta ja Uudesta Seelannista tuodulle voille asetetaan neljän sentin tulli paunalta, ja muista maista tuodulle voille seitsemän senttiä paunalta.

Sama neuvosto vaatii, että juustolle, joka on tähän asti tullut tulli vapaasti, asetetan brittiläisistä maista tuodulle juustolle kaksi senttiä paunalle, ja muista maista tuodulle neljä senttiä. He väittävät, että juuston tuonti on lisääntynyt.

Voin tuonti Uudesta Seelannista on kohonnut huomattavasti. Viime vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä tuotiin Uudesta Seelannista voita $8,685,257:n arvosta. Sekä Halifaxiin että Vancouveriin on viime joulukuun ja tämän kuluvan kuukaudenkin aikana tuotu huomattavasti voita. Viime perjantaina tuotiin Vancouveriin Australian voita 1.500 laatikkoa, joissa oli 56 paunaa laatikossa. Seitsemän miljoonaa paunaa voita tuotiin viime vuonna Halifaxiin Uudesta Seelannista.

Tiistaina aloitetaan Canadan siipikarja renkaan ja Brant piirin siipikarjan kasvattajien kanamunien tullin korotusvaatimuksen käsittely.

Myöhemmin, loppukuussa, ilmoitetaan aloitettavan käsittelemään teräs- ja rautatullia, joka on ollut käsittelyn alaisena jo useita vuosia ja nyt ilmoitetaan tehdyn kokonaan uusi luettelo, joka käsittää 200 eri uudistuskohtaa.

Neuvostovastaista liittoa puuhataan

Salainen konferenssi pidetty Tukholmassa

LONTOO. — Salaisen diplomatian piireistä on "vuotanut" tietoja, joiden mukaan joulukuussa on pidetty Tukholmassa "Pohjois-Euroopan "puolustus"-konferenssi. Konferenssin tunnuksena oli kaikkien Pohjois-Euroopan maitten välisen sotilaallisen yhteistoiminnan välttämättömyys suojelustarkoituksessa "venäläistä vaaraa" vastaan. Tanskan konservatiivien johtajan Millerin sanojen mukaan on tällainen yhteistoiminta erikoisen välttämätöntä sen varalta, että "lännen ja idän välillä syntyy konflikti". Miller lausui, ettei hän kannata pohjoismaitten entenen muodostamista, mutta pitää sotilaallista yhteistoimintaa koskevia neuvotteluja välttämättömänä.

Porvarit vehkeilevät Venäjän jakamiseksi

Saksan ja Englannin sotaherroja salaliitossa Georgian erottamiseksi Neuvostoliitosta

BERLIINI, tammik. 11. — Kommunistilehti Rode Fahne eilen julkaisi kirjotuksen, missä paljastetaan että Englannin ja Saksan armeijain johtavat virkailijat ovat suunnitelleet sotilaallista hyökkäystä Georgiaan erottaakseen sen Neuvostoliitosta.

Saksalainen kenraali von Kressenstein, joka oli sodan aikana Georgiassa miehitysjoukkojen komentajana, lakkaamatta oli Berliinissä neuvotteluissa englantilaisen kenraalin Stokerin kanssa. Stoker kannatti Georgian hyökkäystä Persian alueelta, kun sitävastoin Saksan armeijan esikunnan edustajat kannattivat hyökkäyksen tehtäväksi Turkin alueelta, käyttäen bulgarialisia satamia Varna ja Burgas asemina joista käsin hyökkäyksiä johdetaan.

Kenraali Kressenstein, joka hiljattain erosi armeijasta, ehkä siksi että voisi sitä paremmin suunnitelmiaan tehdä, oli yhteydessä erään Schalva Karumidshen kanssa. Karumidshe on syytettynä osallisuudesta kuljettaa Neuvostoliittoon $25,000,000 väärä seteleitä. Suunnitelmana oli tällä tavalla rahastaa sotilaallista retkeä Georgian erottamiseksi Neuvostoliitosta.

Maailman porvarit ja sosdemit ovat jatkuvasti hioneet kynsiään Georgian erottamiseksi Neuvostoliitosta, sillä Georgia on erikoisen tärkeä öljyn ja mineraalien takia.

Intian solvaajan eroamista vaadittu

LONTOO. — Englannin hallituksen Intian varasihteeri lordi Russell hiljattain piti puheen, missä hän solvasi Intian väestöä ja sen taistelua itsenäisyytensä puolesta. Russellin puhe on vaikuttanut niin kiusottavasti, että pääministeri MacDonaldin ilmotetaan kehottaneen Russellia eroamaan, että hallitus saisi pestä kätensä koko asiaan nähden.

Ulkomaille menevä vilja on tarkastettava

Parlamentille tullaan tekemään ehdotus, että Yhdysvaltain kautta kuljetettava vilja on tarkastettava

OTTAWA, tammik. 10. — J. G. Ross, Moose Jaw'sta oleva parlamentin jäsen, tulee tämän istunnon aikana jättämään sisälle päätösehdotuksen, jonka pitäisi turvata canadalaisen vehnän arvon, kun sitä kuljetetaan yhdysvaltalaisten reittien kautta ulkomaille. Mr. Rossin ehdotus sisältää että Yhdysvaltain kautta lähettäjiltä peritään 10 senttiä vehnäbushelilta, takaamaan että canadalaiset virkailijat tarkastavat vehnän, ennenkuin se lähetetään ulos maasta. Jos sitä ei ole tarkastettu, niin takaus on menetetty, mutta jos vilja on tarkastettu, niin rahan saa takaisin, mutta viljan mukana tulee kulkemaan todistus viljan laadusta.

Tällä ehdotuksella on tarkoituksena asettaa yhdysvaltain kautta kulkeva vilja samaan asemaan kuin omista satamista lähetetty viljakin on, ja erikoisesti rajoittamaan ne toimenpiteet, joiden kautta viljalajia väärennetään.

Työttömyys kasvaa Itävallassa

VIENI. — Itävallan sanomalehdistössä julaistujen virallisten tietojen mukaan on rekisteröityjen työttömien lukumäärä Itävallassa lisääntynyt joulukuun ensimäisen puoliskon aikana 30,000:lla ja tekee tällä hetkellä kaikkiaan 230,000 henkeä.

Työläisten joukkoeroittamiset jatkuvat. Nämä erottamiset ovat levinneet jo sähkö- ja konerakennusteollisuuteen, joita yleensä pidetään verrattain hyvissä olosuhteissa olevina toisiin teollisuusaoliihin verraten. Sosialidemokraatit suhtautuvat aivan välinpitämättömästi, työttömien avustamiseen. Tämä on herätänyt voimakasta kiihtymystä työttömien riveissä.

Portugalin ministeristö eronnut

LISSABON, tammik. 11. — Presidentti Antonio Carmona on hyväksynyt pääministeri Arthur Yvens Frerrasin ministeristön eron. Ministeristön ero johtuu siitä, kun rahastoministeri ja oikeusministeri erosivat erimielisyyksien takia pääministerin kanssa.

Canadan länsiosissa ankaria pakkasia

WINNIPEG, Mna., tammik. 10. — Eilen illalla oli kylmin ilma mitä tiedetään Canadan lännellä olleen. Pakkanen särki lukemattomia puhelinlankoja, pitäen puhelinyhtiöiden työläiset kovassa kiireessä lankojen korjaamisen kanssa. Ilmatietoja ei saatu Saskatchewanin ja Manitoban kaupungeista ollenkaan särkyneiden puhelinlankojen vuoksi. Lämpömittarit nousivat särkymispisteen lähelle. Prince Albertassa, näytti lämpömittari, 49 astetta alapuolella nollan; Battlefordissa 48 astetta; Saskatchewanissa on ollut 44 asteen pakkaset; Moose Jaw'ssa 35 astetta; Reginassa 33; Qu'Apellessa, 40.

Manitobassa on kylmin ilma mitä on ollut sitten vuoden 1922:n. The Pas'issa ilmotetaan olleen 38 astetta ja Minnedosassa 42 astetta alapuolella nollan.

Edmontonissa, Alta., on pakkasta ollut 38 astetta alapuolella nollan, ja Calgaryssa 26. Kamloops'issa, B. C. on pakkasta ollut kuusi astetta alapuolella jäätymäpisteen; Vancouverissa ja Victoriassa on sanottu olleen "hyvin kylmän."

Kansas Citysta ilmotetaan, että Yhdysvalloissa on myrskyissä ihmisiä kuollut. Lumimyrskyssä on tapahtunut laajoilla aloilla.

KISKOJEN LEVENEMINEN AIHEUTTANUT JUNARIKON

Port Colborne, Ont., tammik. 11. — Fort Erlestä tulevan ylimääräisen tavarajunan neljätoista vaunua suistuivat raiteiltaan Canadian National rautatiellä, täältä noin kolme mailia itäänpäin. Levinneiden rautatiekiskojen sanotaan aiheuttaneen onnettomuuden. Vaunut, jotka olivat teräksisiä "hopper" vaunuja, ja tuotiin niissä hiiliä Port Colborneen, tuhoutuivat huomattavasti.

Metsätyöläisten järjestäjät kadoksissa

PORT ARTHUR, Ont., tammik. — Metsätyöläisten teollisuusunion ntolaisen lakimiehen vaatimukta on Ontarion yleinen syyttäjä ärännyt Port Arthurin piirin akuntapoliisiviraston tutkimaan aniseeraajien H. Voutilaisen ja Rossvallin katoamista.

Mutta näissä tutkimuksissa on nyt niinkuin saattoi etukäteen atakin. Poliisi McKee on nyt panut kaksi päivää kestäneeltä tkimusmatkaltaan" Onion järn alueelta ja selostaa, että kadonista miehistä ei ole mitään merkä jäljellä. Poliisi Higgins oli määty ottamaan selville, koska näin miesten katoamisesta on täällä rville poliiseille ilmoitettu, ja hän portissaan esittää mielipiteen, että lehet ovat nähtävästi hukkuneet nion järveen.

Poliisi McKeen tutkimusmatkan lokset eivät paljasta mitään uutta ian suhteen. Hänellä on nyt halssaan Mr. Mäen sekä joidenkin hänen kämpällään olevien miesten vannoma lausunto, että kadonneiden union järjestäjien on nähty menevän Onion järvelle, aikoen mennä sen takana olevalle Voutilaisen pyydystys linjalle. Samassa lausunnossa selostetaan rikosepäilyksen olevan aiheettoman.

Niinkuin tästä näkee, ei poliisi ole oikeastaan tehnyt paljoakaan asian suhteen. Ennestään oli tiedossa, että juuri samalta Onion järven kämppä-alueelta oli annettu otaksuma, että järjestäjät olisivat mahdollisesti hukkuneet jäihin.

Mutta Port Arthurin piirin metsätyöläiset ovat päättäneet itse jatkaa tutkimuksia kevään tullen, saadakseen selville näiden tovereiden lopullisen kohtalon. Siksipä kaikkien järjestyneiden työläisten tuleekin ottaa tämä huomioon ja koota varoja asian eteenpäin viemiseksi. Meidän kaikkien yhteinen velvollisuus on auttaa tutkimuksen jatkamista.

Australiassa keskitetään valtaa

VALTIOIDEN PARLAMENTIT SUUNNITELLAAN POISTAA

ENNUSTAA VARPAIDEN HÄVIÄVÄN

Lontoo, Eng. — Dr. Norman C. Lake luennoi täällä "kansalääkärien" yhdistyksen kokouksessa, selostaen, että "sellaiset kengät, joita naiset ovat käyttäneet jo kolme vuosisataa aiheuttavat ruumiin painon siirtymään sille osalle jalkaa, mikä ei jaksa painoa kannattaa, ja tämä on aiheuttanut monenlaista sairautta. Kehitys on osoittanut, että tämä osa jalkaa kuivettuu." Nämä korkeakorkoiset kengät aiheuttavat jalan etuosan leyämisen. Varpaat paitsi iso varvas, tulevat katoamaan. Kuvitelkaamme aikaa, tuhansia vuosia eteenpäin, jolloin ihmisjalka olisi vain iso luukasa, josta erkaneisi vain pienen pieniä nystyröitä, jotka osottaisivat, että sillä kohdalla on joskus ollut varpaita! — No, onhan tuohon vielä aikaa!

SYDNEY, Australia, tammik. 10. — Liittohallituksen sisäasiain ministeri Arthur Blakeley on selostanut kotikaupungissaan pitämässä puheessaan, että liittohallitus tulee tämän vuoden aikana esittämään kansalle kuuden valtioparlamentin poistamisen ja tämän kautta liittoparlamentille täydellisen vallan anastamisen.

Jos tämä kauaskantoinen perustuslaillinen muutosehdotus tulee hyväksyttyä, niin sen kautta liittohallitus saisi kansallisten rauta- ja vesiteiden kontrollin. Mutta määdivisioonat, paikalliset rauta- ja vesitiet tulisivat olemaan kansan hallinnan alaisia eri maakunnissa ja kaupungeissa.

James H. Scullin, pääministeri, on kieltänyt, että tätä toimenpidettä olisi vielä laajemmin keskusteltu taikka tehty mitään erikoista päätöstä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ääni. Kannatuksesta, ilmestyy 5:ssä vuorossa. Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja maanantaisin jälkeisinä päivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily ex Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2227W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2227W.

Julkaisija: J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:
1 vk.$4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muu ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ilmaisen palstatuuma. — Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Ansiotervoilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmoitukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Hääsiaan tiedot ja osoteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoituksenottajien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmoushinta etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Mekaaninen kehitys lännellä

Nykyisessä työttömyystilanteessa on huomio kiinnitetty kuluneen vuoden sadon epäonnistumiseen. Tätä on selitetty yhdeksi syyksi lännellä vallitsevaan työttömyyteen. Jos asiaa tarkastetaan lähemmin, niin täytyy kuitenkin myöntää, että ruumiillisen työvoiman kysyntä lännellä on jatkuvasti vähentynyt viime vuosien aikana huolimatta sadosta. Syynä on ollut suuruiselykseen entistä suurempi mekanisoituminen.

Toissa kesänä saatiin melkoisen hyvä sato länsimaakunnissa. Siitä huolimatta oli melkoinen määrä elonkorjuu-, eli "harvesti"-työvoimaa työttömänä. Elokorjuutyöläisten palkat poljettiin alas, ja suuret joukot onnistuivat saamaan ainoastaan satunnaista työtä. Siitä noin 8,000:sta elonkorjuutyöläisestä, mitkä tuotettiin Englannista Canadaan, jouduttiin palauttamaan melkoinen osa takaisin, koska eivät saaneet edes elonkorjuutyötä. Siis työtilanne lännellä ei ole ollut erikoisen kehuttava vuosikausiin.

Siitä huolimatta viimeiset tiedot kertovat, että taasen on lähetetty 30 nuorukaista käsittävä siirtolaisjoukkue muka farmeja varten Englannista Canadaan. Nämä on passitetty matkalle puolivirallisin juhlallisuuksin, vaikka hyvin tiedetään, että sadat tällaiset farmikokelaat ovat huutavassa hädässä, koska toiveet toimeentulon ansaitsemisesta farmeilla ovat petteet.

Saskatchewanin vehnänmyyntirenkaan presidentti A. J. McPhail on joku päivä sitten julkaissut lausunnon, jossa selostetaan maanviljelystilannetta lännellä, alhaisen sadon seurauksia ja vehnän markkinasuhteita. Hän m.m. viittaa siihen, kuinka suuressa määrin on tapahtunut muutoksia maanviljelystekniikassa. "Maanviljelys tulee nopeasti enemmän mekanisoidukai, johtuen siitä, että kone asetetaan ihmisvoiman tilalle. Viime vuosina on tapahtunut huomattavaa edistystä konevoiman käyössä lännen farmeilla. Seurauksena on että farmarien tuotantovoima henkeä kohti on kasvanut. Nykypäivän farmitraktorit merkitsevät huomattavaa parannusta niihin verraten, jotka olivat käytännössä kymmenen tahi viisitoista vuotta takaperin. Yhä laajemmalle leviävä traktorien käyttö, Combine-koneiden (yhdistetty viljanleikkuu- ja puimakone, joka leikkaa viljan pellolla ja pui sen samalla — Toim. huom.) ja moottoritrokien lisääntyminen, suurempien kylvökoneiden ja kaikenlaisten koneiden käytäntöön tuleminen nopeistuttaa työtä farmeilla ja vähentää vissiä maa-alaa kohden tarvittavien työmiesten lukua."

Tässä siis myönnetään, että koneiden käytäntöön ottaminen vähentää ruumiillisen työn tarvetta. Tuloksena on luonnollisesti työttömyyden lisääntyminen. Mekaanisten laitteiden käytäntöön tuleminen ei ole tuonut mukanaan hyvinvointia lännelle muille kuin sangen rajoitetulle suurviljelijäryhmälle, joka on voinut uudenaikaisilla koneistoilla halventaa tuotantokustannuksia. Tavalliset vähävaraisemmat ja keskivarakkaat farmarit eivät ole pystyneet ostamaan kalliita koneita, ja sikäli kuin ovat voineet uudistaa koneitaan, on se tapahtunut velaksi, joten heidän "puhdas tulonsa" on siis supistunut vastaavasti bushelia kohden, jos sitä ollenkaan onkaan jäänyt, kun siitä on poistettu kalliit maksut kalusto-yhtiöille, korot luotto-yhtymille, vakuutukset ja verot.

Lännellä on siis nopeasti kehittymässä yhä vaikeampaan asemaan joutuva pienfarmariluokka, suurtilojen niellessä pienempiä. Lännellä tämän johdosta muodostuu myös omaa tilatonta väestöä, joka joutuu kilpailemaan työn saannista. Farmeilla raatamiseen kyllästyneiden farmareiden pojat muuttavat kaupunkeihin tahi Yhdysvaltoihin ja suurpääoma iskee yhä suuremmassa määrässä kyntensä lännen farmeihin. Tätä kehitystä ei osuustoiminnallinen viljarengas suinkaan hidasta, vaan päinvastoin edistää.

Sodatko "inhimillisemmiksi"

Vanha imperialismin lakeija, ent. EteläAfrikan pääministeri, kenraali Smuts, joka taisteli aikoinaan buurien vapaussodassa englantilaista sortoa vastaan, mutta käänsi sen jälkeen kelkkansa "myötävirtaan" ja komenteli brittiläisiä joukkoja suursodassa, on tällä mantereella ollut pitämässä pasifistisia rauhanpuheita.

Smuts on puhunut sodasta valtioiden välisenä "kansallisen olemassaolon taisteluna", ja selittänyt että tällaisessa taistelussa turvaudutaan kaikkiin käsillä oleviin aseisiin. Samalla kun sodat säilyvät kansainvälisten riitaisuuksien ratkaisukeinona, on turhaa koettaa rajoittaa niitä minkäänlaisten sopimusten tahi lakien puitteisiin. Tästä syystä Smuts väitti, ettei Hooverin ehdotuksilla elintarpeita kuljettavien laivojen turvaamisesta sodan aikana kansainvälisillä sopimuksilla ole mitään käytännöllistä merkitystä, sillä kaikki sopimukset rikotaan sodan aikana.

Smuts ei siis kiellä sotien raakalaisluonnetta, vaikka hän kuvaakin kapitalistivaltioiden rosvosotia isänmaalliseksi kansallisen olemassaolon taisteluksi. Tälläisen imperialismin palkkarengin tunnustus toiselta puolen vahvistaa, että kansainliiton puuhaamat kansainväliset sopimukset myrkkykaasujen ja bakteerien käytön kieltämisestä sodissa ovat arvottomat.

Niin kauan, kun luokkayhteiskunta on olemassa, eivät sodatkaan poistu, sillä luokkien välinen taistelukin viime kädessä muuttuu luokkasodaksi, ja vain tämän kautta tulee kapitalistinen järjestelmä kukistumaan.

Työläisten hengellä ja verellä vaurastuva teollisuus

"Lukunottamatta maanviljelystä, peruselinkeinoamme, on se (kaivosteollisuus) yksi suurimmista tekijöistä Canadan hyvinvoinnissa", sanoo Ottawan "Journal", joka on olevinaan "puolueeton" yksityisporvarillinen lehti. Mitä suurimmalla ihailulla luettelee lehti, että Canadan kaivosten tuotanto kohosi viime vuonna $303,876,000:iin eli 10 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna, samalla mainiten, että hallituksen tilastojen mukaan "me olemme lisänneet" kullan, kuparin, nikkelin, kalkin, öljyn, sinkin, sementin, asbeston, suolan, kiven, savituotteiden, kipsin, soran ja maakaasun tuotantoa.

Tämä myönnettäköön, mutta samalla voitaisiin vastapainoksi esittää, että työttömyys on silti lisääntynyt, työtehoa kiristetty, työpalkkoja ja työehtoja huonontettu, teollisuusmurhien luku lisääntynyt j.n.e.

Erikoisesti kaivostuotannon suhteen pitää paikkansa syytös, että suureen tuotantoon ja lihaviin voittoihin verraten, jotka menevät yrittäjille ja kaivoskapitalisteille, on kaikki luova työ jouunut kurjimmalle osalle. Työn vaarallisuudesta huolimatta ovat palkat ja työolot mitä vihelidisimmät. Monissa komppaniakylissä ahdistetaan työläisiä täydellisellä komppaniakomennolla. Työläisten järjestymistä vainotaan j.n.e.

Joku päivä sitten kirjoitimme niistä epäkohdista, mitkä vallitsevat kaivoksissa turvallisuuden suhteen. Huomautimme m.m. epäkohdista Froodin kaivoksessa, kaivoskäytävien "timpraamisen" (tukipölkyillä vahvistamisen) laiminlyömisestä j.n.e. Kului vain joku päivä, kun saapui tieto, että kaivosmies on murskautunut kuoliaaksi samaisessa kaivoksessa putoavien kivien johdosta.

Me emme siis voi yhtyä porvarilehdistön hyvinvoinnin lauluun, sillä teollisuuden "vaurastuminen" sellaisenaan ei ole mikään ihailua ja innostusta ansaitseva asia niin kauan, kun hyöty ja hyvinvointi kertyykin ainoastaan työtä riistävän liikemiesluokan hyväksi. Sellaisessa työläis- ja talonpoikaisvaltiossa, kuin Neuvostoliitossa, saattavat työläiset sensijaan tuntea vilpitöntä iloa aineellisestä edistyksestä, tietäessään tulosten koituvan heidän omaksi hyödyksi. Vain tältä pohjalta voidaan ymmärtää sitä uhrautuvaa innostusta ja ponnistusta mitä Neuvostoliitossa on havaittavissa viisivuotisrakennussuunnitelman toteuttamiseksi.

Työttömyys Yhdysvalloissa

Federated Pressin edustaja kertoo, että on vaikea pukea sanoiksi sitä työttömyyskurjuutta, mikä esiintyy Yhdysvaltain itäosissa. Kuvat voisivat paremminkin kuvata asiaa. Niinpä voitaisiin valokuvata, miten tuhannet työttömät odottavat päivälehtien konttorien edustalla, siepatakseen sanomalehtipojilta lehtien ensimäisen painoksen, katsellakseen paikka-ilmoituksia. Esim. Newarkissa on 1,500 miestä joka päivä "Evening News"-lehden painon edessä ennen lehden ilmestymistä. Myöskin voidaan nähdä 50—200 rakennustyöläistä Newarkissa käynnissä olevan neljän rakennustyömaiden luona jonottamassa työhön pääsyä. Kuvia voitaisiin myös ottaa joukoista miehiä, naisia ja lapsia, jotka kuljeksivat ympäri toripaikkoja ja kujia, etsien roskatymyreistä ruuan jäteitä.

Tällaisia kuvia saadaan kaikkialta. Liikelamaannus tuo mukanaan suunnatonta kurjuutta. Monella paikkakunnalla on nähtävissä merkejä työttömien järjestymisestä. Työläiset ovat pakoitetut antautumaan katkeriin taisteluihin elinehtojensa puolesta. Sitä eivät vanhoilliset A. F. L:n ammattijärjestön toimitsijat voi estää.

Väkivaltaiset lakkotaistelut

Viimeisten parin vuoden aikana on saatu nähdä monta väkivaltaista lakkotaistelua Yhdysvalloissa. Työläiset ovat nousseet työnantajien kiristyssuunnitelmia vastaan. Ovat turvautuneet lakkoon, vaatien järjestöjensä tunnustamista, lyhempää työpäivää, parempia palkkoja j.n.e. Tehdasparoonit ovat säännöllisesti turvautuneet virkavaltaan, joka Yhdysvalloissa on kuuluisa raakuudestaan. Lakkovartioita ja lakkolaisia on piesty ja vangittu New Bedfordissa, Bostonissa, New Yorkissa, Patersonissa, Pennsylvaniassa ja etelävaltioissa. Pitkiä vankilatuomioita on langetettu.

Lakkotaistelut ovat useassa tapauksessa kärjistyneet suoranaiseksi paikalliseksi luokkasodaksi. Niinpä Marionin tapaus, jossa sheriffi hurttineen ampui rauhallisia lakkovartioita sen jälkeen, kun oli sokaissut heidät kyynelkaasulla, ei ole mikään poikkeustapaus. Muuallakin on virkavalta turvautunut myrkkykaasuihin, murskatakseen työläisten taisteluita. Tämä väkivalta kaikissa tapauksissa "siunataan" kapitalistien oikeuslaitoksen antamilla estetuomioilla lakkolaisia ja lakkovartiointia vastaan.

Niinpä Northampton kauntissa, Pennsylvaniassa, ovat hurtat käyttäneet kyynelkaasua Kraemer-tehtaan työläisiä vastaan, jotka ovat olleet lakossa, ja uhmanneet oikeuden antamaa päätöstä, jolla kielletään työläisiä asettamasta tehtaan luokse enemmän, kuin kaksi lakkovahtia. Sillä jos työläiset olisivat luopuneet tarmokkaasta joukkovahdinnasta, olisi yhtiö täyttänyt tehtaan ammattirikkureilla. Sheriffi Synder vangitsi lukuisasti lakkolaisia estetuomion rikkomisesta. Kaikkiaan on vangittu 26 lakkovahtia. Erästä Josephine Kaczor-nimistä työläisnaista, joka toimii union organiseeraajana, on vangittu niin usein, ettei hän muista edes lukua. Vangittuja lakkolaisia kohdellaan kuin rikollisia. Heidät valokuvataan ja sormien jäljet liitetään rikollisten sormienjälkikokoelmiin. Sheriffi Synder myönsi, että hän vangitessa lakkovahteja oli ampunut kyynelkaasupistoolilla suoraan sivustakatsojiakin kohti.

Tällaiseksi muodostuu työn ja pääoman välinen tilanne Yhdysvalloissa. Samaan aikaan puuhaavat ammatti-unioiden pefturit luokkasovintoa työnantajain ja työläisten välille. Miten naurettavaa, kun ottaa huomioon luokkavastakohtien suunnattoman kärjistymisen. Työläiset, jotka ovat joutuneet hurttien piestäviksi lakkovartiolinjoilla, tietävät, ettei minkäänlaista muuta luokkasovintoa voi syntyä, kuin sellainen, jossa työläiset alistuvat työnantajain ehtoihin. Siksi työläiset hylkäävät aatteen luokkasovinnosta. Työ- ja palkkaolot riippuvat kunakin aikana työn ja pääoman voimasuhteista, sillä työnantajaluokka ei kunnioita mitään muuta, kuin pakkoa.

Postilaitoksen synty- ja kehitys

Vaikka posti meille tunnetussa muodossaan on uusimman ajan lapsi, on se kuitenkin itse asiassa varsin vanha. Saa mennä muistojentakaiseen aikaan, jos mieli tutustua sen alkuun.

Mitä laajempi valtakunta sitä tärkeämpää oli aina hallitukselle saada alueensa eri osista pikaiset ja tarkat tiedot ja tehdä tahtonsa siellä tunnetuksi. Puhumatta vielä vanhemmista ajoista on Rooma siinä kohden Caesarin aikana antanut esimerkin. Latinasta postin nimikin johtuu: "posti equites" eli määräpäikoihin asetetut ratsumiehet ovat olleet esikuvana myöhemmille ajoille. Keskiaikana useat yliopistot, luostarit ja kaupungit pitivät omia käskyläisiä, joiden muassa yksityisetkin saattoivat lähettää sanomia kaukana asuville. Italiassa tämä tapa oli varsin kehittynyt, ja samaa on yritetty Ranskassa, Espanjassa y.m.

Uusi aika mullistuksineen, lähinnä suuret keksinnöt, Amerikan löytö sekä uskonnolliset liikkeet tekivät ennestään tuntuvan liikeyhteyden tarpeen yhä tuntuvammaksi.

Alankomaiden Filip Habsburgilaisen kanssa, jolla oli toivo päästä Saksan ja Espanjan hallitsijaksi, teki italialainen Francesco Torriani eli de Taxis v. 1500 sopimuksen kirjeitten joutuisasta kuljettamisesta. Kirjallinen välipuhe tehtiin tammikuun 18. p:nä 1502; säännöllinen postiyhteys oli ylläpidettävä Alankomaiden, Saksan, Ranskan ja Espanjan hovien välillä; posti oli suunnattava sinne, missä hallitsija kulloinkin oleskeli. Sovittiin sitäkin, mikä aika saatiin kirjeitten kuljettamiseen käyttää. Jos luvattu hyvtys, 12,000 livreä vuodessa, olikin suuri, niin ei velvollisuuskaan ollut vähäinen; hengellään ja omaisuudellaan postipäällikön tuli vastata kuljettavien lähestysten joutuisasta ja varmasta perillesaattamisesta.

Sen ajan oloille kuvaavaa on, että Euroopan mahtavin ylhäisyys ei jaksanut suorittaa palvelijallensa luvattua palkkaa. Niinpä maailman ensimäinen postipäällikkö varsin kekseliäästi pyysi itselleen oikeuden ottaa sopivasta maksusta kuljetettaviksi yksityistenkin kirjelähetyksiä. Tähän suostuttiin ehdolla, että kuninkaan kirjeet aina viipymättä ja ilmaiseksi toimitettaisiin perille Uusi veroitus laskettiin siten huomaamatta alamaisten niskoille välttämättömän tarpeen avulla. Filipin kuoltua hänen poikansa Kaarle V v. 1516 uudisti sopimuksen. Roomaa ja Neapeli sekä pohjoisen Saksan jo siihen aikaan tärkeäksi tullut keskus, Hampuri, liittyivät nyt säännölliseen postiyhteyteen. Erittäin älykkäästi Taxis muuten tiesi pitää liikkeen tarpeita silmällä, saaden yleisön tyytyväisyyden ohella palkakseen suuret rahatulot; 100,000 dukattia vuodessa — enempi kuin monenkin silloisen hallitsijan tulot — laskettiin postipäällikön puhtaaksi vuosivoitoksi yksinoikeudestaan!

Lapsettomana kuollessaan Frans von Taxis jätti toimensa veljensä pojalle ja tämän jälkeläisille. Niistä Lamoral von Thurn und Taxis, kuten perhe nyt kirjoitti nimensä, sai v. 1615 "Rooman" (s.o. Saksan) valtakunnassa postiylipäällikön toimen perinnölliseksi läänityksekseen, myöhemmin suku sai ruhtinaallisen arvon ja suuria alueita joita sen hallussa on vieläkin. Kauan se säilytti yksinoikeutensa, yhä pusertaen siitä itselleen tuloja; sen viimeiset oikeudet säätiin vihdoin v. 1867 3 miljoonalla Saksan taalerilla (lähes milj. doll.) lunastetuiksi. Mutta muutamat Saksan pikkuvaltioista olivat jo 17:nnellä suosisadalla tienneet vapautua tästä ikeestä järjestämällä itselleen omat, tavallisesti varsin tuottavat postilaitokset.

Englannissa järjestettiin 16:nnen vuosisadan lopussa kirjeiden kuljetus, aluksi ainoastaan jalkapostin muotossa, joten Lontoosta Edinburghiin kirjotettaessa (nykyään n. 3 tunnin matka) sai odottaa vastausta pari kuukautta. Sota usein häiritsi postinkulkua, ja sotalaivoja pantiin silloin valvomaan, että Englanti kerran tai kahdesti viikossa pääsi mannermaan yhteyteen.

Ruotsissa oli hamasta pakanuudenajasta olemassa omituinen tapa sanomain lähettämiseksi, n.s. arpakapulan käyttäminen. Jos kuningas tahtoi antaa talonpojille sanoman tai jos kihlakunnassa oli tapahtunut pahantekö, mikä vaati väestön huomiota, pantiin kiertämään kapula, johon riimukirjoituksella tai muulla tavoin oli merkitty mitä se tarkoitti: vihollisen hyökättyä maahan kapula oli poltettu toisesta päästä, toiseen oli lanka sidottu — tosiaan'in selvää kuvakieltä. Kaikki, paitsi korvessa eläjät ja lesket, olivat velvolliset saattamaan kapulaa edemmäksi. Idästä tullen se oli länteen, pohjoisesta etelään saatettava; täysi-ikäisille se oli uskottava tai — jos ei ketään ollut kotona — pantava näkyvään paikaan. Sakolla sai sovittaa, jos kenkapulan eksytti, väärensi tai hävitti. Vähitellen nämä määräykset sitten kadottivat merkityksensä, pysyen kuitenkin muodollisesti voimassa. Mutta kun arpakapulalla v. 1743 o. Taalainman miehet nostettu kenpinaan, määrättiin kova rangaistus jokaiselle, ken esivallan luvatta pani sellaiset sanomat liikkeelle. Sopinee mainita, että Rakennuskaareen 15:nnen luvun 4:s § vielä myöntää arpakapulan käyttämisen millcin kulovalkea vaati joutuisaa apua.

Muutakin postia, tosin tilapäistä käytettiin Ruotsissa ja Suomessa keskiajan lopulla ja uuden ajan alussa. Kellä oli kuninkaalle tai hänen käskynhaltijallensa tärkeämpää asiaa, läksi itse liikkeelle ja sai asiansa toimitettuaan kirjeen asianomaisille vietäväksi. Kruunun sanansaattajalla oli vapaa kyyti ja elatus, mutta syrjäisetkin tuppautuivat tätä etua nauttimaan. suureksi vaivaksi yhteiselle kansalle. Niinpä määrättiin erityiset merkit ja lupakirjeet oikeutettujen sanansaattajain turvaksi, ja vihdoin koko tapa kiellettiin. Kun oli vähän majataloja, jäi kyyditys nimismiesten asiaksi; pari penikulmaa oli tavallisesti matkaa kyytitalosta toiseen. Kauppamiehet sekä varsinkin teurastajat, jotka liikkeensä tähden kävivät syrjäisissä paikoissa, olivat suosittuja kirjeenkantajia. Heillä oli tapana ilmoittaa tulonsa torveen toitottamalla, ja niinpä torvi tuli postin tunnusmerkiksi ja vaakunakuvaksi, jona se yhä vielä on.

Kyyditystä järjestettäessä v. 1624 ajateltiin postiakin. Samaan aikaan oli jo järjestetty posti perustettu Tanskassa. Ruotsissa tuuma tällä tertaa raukesi, mutta kun 30-vuotisen sodan aikana oli päästy tuntemaan Taxissuvun johtama laitos ehdottomasti vahvistui käsitys varsinaisen postin välttämättömyydestä. Erityinen postijärjestys annettiin Ruotsille ja huomelle helmikuun 20 p:nä 1636 ja sitä täydennettiin ja parannettiin vv. 1643, 1646, 1673, 1685, 1692 ja annetuilla asetuksilla.

On huvittavaa nähdä miten postiloja ensin ajateltiin järjestettäväksi. Kaikkein ensimäinen postiyhteys on siinä kohdin valaiseva.

Kahden tai enintään kolmen peninkulman päähän, mikäli teitä ja muita mahdollisuuksia oli, piti nimitettämään vannotettu talonpoika eli postiljooni, mieluimmin luku- ja kirjoitustaitoinen, ja hänellä piti olla apunaan kaksi, jos mahdollista, lukutaitoista renkiä. Kun kuulliin lähestyvän postiljoonin puhaltavan torveensa, tuli toisen olla valmiina vastaanottamaan kirjeet ja rientämään niitä eteenpäin viemään ellipa yö tai päivä, paha tai hyvä sää. Kaksi tuntia sai käyttää peninkulman matkaan; jos meni enemmän aikaa, oli kuljettaja kehti pantava viralta sekä rangaistava 8 päivän vesileipävankeudella. Oikoteitä ja polkuja oli laitettava joka pajikkaan, soitten ja purojen yli oli pantava -laudat tai halkaistut hirret, samoinkuin porraspuut aitojen yli, jotta postinkantajat ylsteetä pääsivät eteenpäin. Edeltäpäin oli sovittava teistä, jotteivät postirengit juoksisi toinen toisensa ohi. Tiellä yhtyessään heidän tuli vaihtaa kirjeet, jotta ne tulisivat pikimin perille.

Asetus sisältää muitakin määräyksiä, joista kannatta kertoa. Jokasen postirengin tuli kantaa rinnassaan postivaakunaa, ja hänet oli varustettava keihäällä sekä postitorvella. Perille tultuaan hän saa levätä 2 tai 3 tuntia, jotta hän jo toisen kanssa kirjeitä vaihdettaessa oli tapahtunut erehdys, ehtisi saada ne takaisin. Älköön kukaan postirenki rohjetko jäädä tielle puhelulla ja rupatuksella viivytettäväksi olkoonpa tuonen kanssa tahansa vaan juoskoon kiireen kautta; kenei sitä tee, rangaistakoon 4 viikon vesileipävankeudella." Jos postirenki oli sairas, tuli postitalonpojan itse lähteä liikkeelle, jottei vähintäkään viivytystä sattuisi. Joka kaupunkiin oli nimitettävä kelvollinen henkilö postimestariksi, jonka oli valalla vannottava olevansa ahkera ja uskollinen toimessaan, ja hänen tuli koota kirjeet muuanne läheiteäviksi. Kaupungissa ei saanut postia viivyttää yli puolen tuntia. Joka kirjeestä oli maksettava 2 äyriä valkoista rahaa postinhoitajan palkkioksi; postitiloille suotiin veroihin ja rasituksiin nähden vapautuksia ja huojennuksia.

Kustaa Aadolf oli valloitusretkellään Saksassa paikoittain ottanut haltuunsa entiset postilaitokset ja niiden tulot; silloin käytetty postinhoitaja Andreas Weichel eli Wechel lähetettiin sitten v. 1635 Ruotsin valtakunnan ensimäiseksi postipäälliköksi. Eräs Olof Jönsson sai tehtäväkseen matkoja asettaa'seen postimestareita ja postitalonpoikia. V. 1638 lähetettiin kulkulaitoksen päälliköksi Bernhard Sten von Stenhusen järjestämään postia Suomessa. Posti-

NUORISON OSASTO

Työläisnuorisolle Thunder Bayn alueella

Rientäkää Liebknecht-Luxemburg-juhliin — Tämä on luokkataistelua

Saksan imperialistien agentit, sosdem. murhasivat toveri Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin, jotka olivat innokkaita taistelijoita imperialistista sotaa ja kapitalistista militarismia vastaan.

Amerikan imperialismin agentit murhasivat vuosi sitten tov. Antonia Julia Mollan Mexico Cityssä. Tov. Mellan viimeiset sanat olivat: "Cuban hallitus murhauttaa minut", mutta Cuban "presidentin" Machadon valitsi Wall kadun pankkiirit ja Yhdysvaltain valtiodepartementti, sekä näinollen vastuunalaisia tähän salamurhaan.

Missä ovat toverit Rosvall ja Voutilainen? Me olemme vakuuttuja että he ovat vainon uhreja. Ovatko mtesäparoonit vastuunalaisia?

Monilukuinen on luokkasodan marttyyrien joukko. Murhat, vangitsemiset ja karkoitukset eivät voi heikentää luokkataistelua.

Varustautukaa sodan vaaraa vastaan! Alas kadetti-liike!

Canadan miliisiväki harjoittelee tällä hetkellä 127,515 suuruisena joukkona. Hallituksen avustus kadettiliikkeen kehittämiseen on jo puoli miljoonaa, vuosittain. Rakenteella on kaksi sotaristeilijää ja sotalentokoneita on satoja, y.m. Kadettien, koulujen, nuorten miesten ja naisten kristillisten yhdistyksien, kirkkojen, radion, sanomalehtien ja liikkuvain kuvien y.m. avulla valmistetaan nuorisoa sodalle alttiiksi. Esitetään huulipalvelusta "rauhalle", mutta samalla kehoitetaan nuoria olemaan valmiina sotaan, kuninkaan ja maan puolesta. Sama tarina kerrottiin tuhansille palanneille sotilaille, jotka vieläkin kärsivät seurauksista (palaamattomia on kymmeniä tuhansia).

Alas kadettijärjestelmä!

Alas fascistinen poliisiterrori! Järjestäkää työväen puolustusjärjestöjä työväenluokan suojelemiseksi!

Alas kapitalistinen militarismi ja imperialistinen propaganda!

Alas valheellinen pasifistinen propaganda, jonka tarkoituksena on pettää työläisiä! Taistelkaa Canadan kapitalismin sotavarusteluja vastaan! Yleislakkoon sodan syttyessä! Saattakaamme oma kapitalistinen hallitus häviölle! Muuttakaa imperialistinen sota sisällissodaksi — luokkasodaksi — työläisten ja talonpoikain vallankumouksellisen hallituksen muodostamiseksi!

Alas imperialistiset sotajuonittelut!

Kapitalistiset maat taaskin ylituotannon seurauksena ajautuvat kamppailuun markkinoista, sijoitusalueista, y.m. V. 1914 oli vastakkain Saksan ja Britannian imperialismin voimat, nyt vuorostaan Britannia ja Amerikan Yhdysvallat.

Vaikkapa kapitalistiset vallat varustautuvatkin toisiaan vastaan, niin esiintyvät ne yhtenäisenä Neuvostoliittoa vastaan. Ne tietävät että Neuvostoliiton olemassaolo on suoranainen tuhonuhka kapitalismille, mikä painaa työläiset yhä pitempiä työpäiviä, tehostetulla työkiihkolla ja alhaisilla palkoilla raatamaan, sekä työttömyyteen.

Taistelkaa Neuvostoliiton — sosialistisen isänmaan — vallankumouksellisen puolustamisen puolesta, imperialismia vastaan! Neuvostoliitto on maailman raatajien sosialistinen isänmaa!

Älkää antako kannatustanne pettureille!

Sodan varustelussa on imperialisteillä asiakkaita työläisten pettämiseksi. Sosdem. Saksassa y.m. ja "työväenpuolueen" nimellä Englannissa, itsenäisen "työväen" puolueen nimellä, Amerikan työväenliiton ja yleis-canadalaisen liiton virallisten johtajain nimellä Canadassa.

Työnostajaluokka käyttää tehokkaasti I. W. W:tä ja sen kannatusrenkaita lakonrikkurijärjestönä. I. W. W. palvelee työnostajaluokan etuja työväenluokan eduille vastakkaisessa taistelussaan.

Viimeisen metsätyöläisten lakon rikkoi I. W. W., värväten lakonrikkureita metsäkämpille.

Tällä kertaa on kaivostyöläisilli lakkotaistelu Illinoisin valtiossa, jota johtaa vasemmistounio, eikä työnostajain agentit. Tiedot toteaa, että I. W. W. sielläkin suorittaa samaa osaa kuin täälläkin metsätyöläisten lakossa. Näin yrittävät riistää he palan leipää kaivosmiesten ja heidän lastensa suusta, kuten tekivät metsätyöläisiin nähden. Kaikki nämä osoittavat, ovat uusia todistuksia, petollisesta esiintymisestä työläisten etuja vastaan. Monet nuoret työläiset eivät ole valla tätä vieläkään, eivätkä ajattele. Kannattaessanne petturien toimintaa ja tilaisuuksia joudutte antamaan kannatustanne oman luokkanne vihollisille.

Canadan kommunistinen nuoriso liitto kutsuu teitä tukemaan vasemmistounioita ja työväenluokan vallankumouksellista liikettä — kommunistista liikettä. — Liittykää kommunisteen nuorisoliittoon! Liittykää Liebknechtin ja Luxemburgin liittoon! Eläköön vallankumouksellinen työväen luokkaliike!

Sosialistinen rakennustyö Neuvosto-Karjalassa

Me suomalaiset tunnemme erikoista mieelnkiintoa Neuvosto-Karjalaa ja sen menestymistä kohtaan siitä syystä, että sinne on sijoittunut melkoinen osa Neuvostoliitossa elevista suomalaisista. Sosialistisen Neuvostotasavaltain perheessä onkin Karjala menestynyt. Sen talous on kohonnut, valistusolot edistyneet.

Neuvosto-Karjalan presidentti Edv Gylling Karjalan Neuvostotasavallan toimeenpanevan keskuskomiteam kokoontuessa viime kuun 20 päivän tienoilla antoi lausunnon, jossa huomauttaa, että Karjalan teollisuuden tuotannon määr tällä vilsi-vuotisrakennussuunnitelman toisella vuodella on miltei kaksinkertaistunut. Ensi kerran on nyt Kontupohjan paperitehdas tuottavana yksikkönä mukana. Lisääntyy voimakkaasti kalastuksen tuotanto ja ensi kerran voimakkaasti tartutaan maatalouden nostattamiseen, jonka tuloksena neuvostotilojen ja kollektiivisten talouksien alalla alkaa suurisuuntainen kehitys. Kulttuurikehityksen alalla kouluvelvollisuuden toteuttaminen jo laajalla alueella pohjois-Karjalassa toteutuu, ja iskutsymykseksi muodostuu kaaderin, uusien työväen- ja teknillisen sekä johtohenkilökunnan luominen. Tässä on edessä pulmakysymys, jonka ratkaisemiseksi on joukkomitassa, tuhansittain ryhdyttävä tuomaan sekä kasvattamaan väkeä Tverin Karjalasta, Inkeristä ym. Tänä vuonna on tätä tarkotusta ajaaksemme myös toteutettava Karjalan yliopiston perustaminen.

Tämä nopea kehityksen hyppäy eteenpäin vaatii suuria menojakin Ne tekee mahdolliseksi budjetin tulojen suunnaton nousu 28.5 miljoonasta ruplasta yli 40 miljoonaan ruplaan. Budjettikomitea on jo tarkastanut hallituksen laatiman budjetin ja sen antaman selostuksen perusteella tulee Keskuskomitean tarkastaa, onko varoille suunniteltu tarpeiden vaatima käyttösuunnitelma. Kun suurelta osalta nopea kehitys aiheutuu metsänjalostustekollisuuden noususta, ja sen suunnitelman toteuttaminen on tärkeä edellytys, on erikoinen selostus tästä kysymyksestä Tp. Keskuskomitean käsiteltävänä.

Vihdoin on piirjaon tarkastu perusteet esitettävä Keskuskomitean hyväksyttäväksi, jonka jälkeen väestön mielipiteen selvillesaamiseksi ehdotus tulee käsiteltäväksi eri paikkakunnilla. Selostuksen esittää luoksi monituhantisten järviemme utkimustyötä harjoittavan biologien asemamme johtaja.

Gylling jatkaa:

"Kuluvan 5-vuotiskauden toinen vuosi on epäilemättä määräävä kehityksen suuntaa eteenkinpäin. Meilläkin on esiintynyt kulakki- y.m. kapitalististen ainesten liikehtimistä kun nyt sosialistisen kehityksen myötä entistä valtavammalla vauhdilla on liikkumassa eteenpäin. Senpä vuoksi nyt kokoontuvan korkeimman hallintoelimemme täysistunnon taholta on tärkeätä lujittaa sitä suunta, jota nyt käymme eteenpäin. Länsirajamme takana, kapitalistisessa Suomessa, talous taantuu ja köyhälistön sorto yltyy, mutta meillä sosialistisen rakennustyön reitillä jättiläisaskelin edistymme."

"Kuluva viisivuotiskauden toinen vuoksi on epäilemättä suuresti lujittava. Karjalassa yhteiskuntajärjestyksemme sosialistista aineksia. Havaitessaan tämän ovat eräät kulakki- ym. kapitalistiset ainekset yrittäneet ryhtyä vastahankaan, kun nyt sosialistisen kehityksen voimaratas entistä valtavammalla vauhdilla liikkuu eteenpäin. Tässä kohden on Tp. KK:n täysistunnolla suuri merkitys Karjalan työläisten ja talonpoikain puolesta vahvistaessaan kehityksemme pääsiivat."

"Sosialismiin kehittyvä Neuvosto-Karjala kasvaa ja vaurastuu satumaisen nopeasti! Länsirajan toisella puolen kapitalistisen Suomen talous rappeutuu ja taantuu, ja rappeutuvat porvaripuolueet usuttavat tilanteen kurjuutta peittääkseen suur- ja pikkuporvarilliset ainekset työväen kimppuun, joka on kokonaan jätetty lain ulkopuolelle. Räikeästi nämä tosiasiat meille paljastavat suorittamamme sosialistisen rakennustyön merkityksen. — Senpä vuoksi on toisen rakennusvuotemme suunnitelmain toteuttaminen asetettava iskutehtäväksi, jolla on

Seuraavat Columbian recordit saapuivat tänään Vapauden kirjakauppaan

Hiski Salomaa

3081F Savonpiijan Ameriikkaan Tulo
Emännät Piknetissä

Marimba Band

12116F Underneath The Blue Hawaiin Skies
Sweet Hawaiian Dream Girl

Nullo Romani ja orkesteri

12095F Midnight Waltz
Neapolitan Nights

Yllolevat ovat 10-tuuman recordeja, hinta 75c.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

UUTUUS

Uusi, kauan kaivattu arvokas kirja

Saapui juuri nyt Suomesta

Tätä kirjaa ovat jo useat ennakolta tiedustelleet ja voimme nyt ilomielin ilmoittaa, että ne, jotka haluavat saada sen itselleen, tai jollekin ystävälleen, hankkia sen joululahjaksi voivat sen saada hakemalla tai tilaamalla Vapauden kirjakaupasta Sudburyssa. Kysymyksessä oleva kirja on:

KOTILIEDEN LÄÄKÄRIKIRJA

Toimittanut KAROLINA ESKELIN, ent. sairaalanlääkäri.

Avustajina:

WOLD BACKMAN, sairaalanlääkäri, professori.
GÖSTA BECKER, sisätautiopin professori.
H. FABRITIUS, mielisairasopin professori.
H. FEDERLY, perinnöllisyysopin ja rotuhygie. ylimäär. professori.
V. GRÖNHOLM, silmätautien professori.
J. HACKELSTAM, hermotautiopin ent. ylimäär. professori.
O. VON HELLENS, terveysopin professori.
YRJÖ KAJAVA, anatomian professori.
ALI KROGIUS, kirurgian professori.
J. L. LYDECKEN, sairaalan lääkäri.
YRJÖ MEURMAN, korva-, nenä- ja kurkkutauti dosentti.
A. J. PALMEN, läänin sairaalan ylilääkäri kirurg. dosentti.
PAAVO PIRILÄ, sukupuolitautien enntinen dosentti.
INA ROSQVIST, Helsingin kaupungin tuberkuloosilääkäri.
ELSA RYTI, bakteeriopin ja serologian dosentti.
F. SALTZMAN, Mariansairaalan ylilääkäri, sisätautiopin dosentti.
M. SAVOLIN, sisätautiopin dosentti.
T. V. TALLQVIST, sisätautiopin professori.
E. TAMMISALO, yliopiston hammaslääketieteen opettaja.
I. TANNER, yliopiston lääkevoimistelun aliopettaja.
G. A. WETTESTRAND,
ARVO YLPPÖ, röntgenologi.
lastentautiopin professori.
Toinen painos.

Kirjan koko on 820 suurikokoista sivua ja on sidottu koviin vaatekansiin nahkasaranoiden kanssa.

Hinta $6.50

Lähetetään postivapaasti kaikkialle.

Jouduttakaa hankkimaan tämä kirja itsellenne tai ystävillenne.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

TEE, KIRJA JA SOTILAS — KAUHEA VALTIOPETOS!

Kuvaava tarina tääkin

Viipurin hovioikeuden 2 osastolla oli jälleen käsiteltävänä valtiopetossyyte. Yleinen syyttäjä syytti työmiehenvaimo Kerttu Riihistä Viipurista ja ent. sotilasta Uuno Halosta Kotkasta valtiopetoksen valmistelusta ja vaati heille rangaistusta rikoslain 11 l. 4 ja 5 pyk. mukaan. Aasiassa kuultiin yhtä todistajaa, nimittäin työmies Toivo Erik Antinpoika Myyryläistä, kotoisin Viipurista, Käremäeltä.

Syytetty Uuno Halonen kertoi kuluvan vuoden maalis- tai huhtikuulla olleensa toisten sotilaiden kanssa Riihitelemässä Monrepoon metsässä ja menneensä toisten tovereidensa kanssa lähellä olleelle työväentalolle. Täällä olivat työläislapset tarjonneet heille teetä ja suorittaneet lasten leikkiesityksiä. Talolta pois lähtiessään oli Halonen kertomuksensa mukaan saanut lasten ohjaajalta, jota Halonen ei sanonut nimeltään, paremmin kuin muutenkaan tuntevansa, työväen laulukirjan ja "Voittamisen Taito"-nimisen kirjan. Laulukirjan sanoi syytetty kasarmille tultuaan heti polttaneensa, mutta toista kirjaa sanoi näyttäneensä toisille tovereilleen ja lukeneensa, jonka jälkeen sanoi tämänkin kirjan polttaneensa. Ei myöntänyt toimineensa valtiopetoksellisessa tarkoituksessa, kuten syytteessä sanottiin. Uudestaan kuultuna myönsi mahdollisesti antaneensa "Voittamisen Taito"-kirjan silkersantti Myyryläiselle, kuten tämä väitti.

Puheenjohtaja: Ettekö ennen ole nähneet henkilöä joka kirjan teille antoi?

Halonen: En ole nähnyt

P:johtaja: Mitä niissä seinälehdissä (Monrepoon talolla) oli?

Halonen: En osaa tarkemmin sanoa.

P:johtaja: Esittivät kaiketi vallankumousaiheita?

H:nen: En tiedä.

Tämän jälkeen kuultiin Kerttu Riihistä. Pitkään kuulustelupöytäkirjaan teki Riihinen joitakin muutoksia. Pöytäkirjasta ilmeni, että v. 1929 keväällä olivat Monrepoon Järjestönuoret eräretkeltä tullessaan pyytäneet talon lähettyvillä olevia sotilaita mukaansa Monrepoon työväentalolle juomaan teetä järjestämässään teenjuontitilaisuudessa Sotilaat olivatkin kehoitusta noudattaneet. Juotuaan teetä, katsottuaan seinillä olleita seinälehtiä ja laulettua työväenlauluja lasten mukana olivat sotilaat lähteneet talolta. Lasten ohjaajana toiminut Riihinen oli tiedustellut, josko kukaan sotilaista haluaa ajanvietteeksi jotain lukemista, johon Halonen oli vastannut haluavansa, jonka jälkeen Riihinen oli hänelle antanut työväen laulukirjan ja "Voittamisen Taito"-nimisen kirjan, huomauttaen että kirja olisi tuotava hänelle takaisin. Puheenjohtajan tiedustellessa, kuinka lapset ymmärsivät pyytää sotilaita teelle sillä "eihän tee ollut heidän", mainitsi Riihinen, että lapset olivat koko tilaisuuden teen keiton ja tarjoilun järjestäjiä ja myöskin teen juontiin kutsujia Riihinen huomautti, ettei hän ollut tarkoittanut ollenkaan harjoittaa valtiopetosta antaessaan kirjan. Tarkoituksena oli antaa jotain luettavaa sotilaalle, joka sitä halusi. Huomautti myöskin siitä, että hän pyysi palauttamaan kirjan ja ettei hän ole kirjaa "Voittamisen taito" lukenut, joten ei tunne sen sisältöä Kysymykseen oliko Riihinen ennen kirjojen antamista tai sen jälkeen tavannut syytetty Halosta, vastasi Riihinen, ettei ole tavannut.

Riihinen pyysi, että häneltä takavarikoidut lastenjärjestölle kuuluvat, lasten pukuja ja järjestönuorten aakkosia koskevat kirjat vapautettaisiin takavarikosta. Koska mistään valtionpetoksellisesta teosta ei ole ollut kysymys, niin pyysi syytetty, että kanne hänen kohdaltaan aiheettomana kumottaisiin.

Todistaja Toivo Myyryläinen, joka oli palvellut alikersanttina kenttätykistörykmentissä n:o 2, kertoi kuulustelupöytäkirjojen mukaan nähneensä syytetty Halosen kasarmilla lukemassa erästä kirjaa, jonka sanoi saaneensa Monrepoon työväentalolta. Myöhemmin sanoi saaneensa kirjan Haloselta ja todennut sen olleen nimeltä "Voittamisen Taito" ja ilmoitti vieneensä kirjan kotiinsa, jossa oli sen polttanut. Ei sanonut kirjaa lukeneensa. Halonen oli kyllä kertonut kirjan sisällöstä.

Kanneviskaalin uudistettua syyttecnsä ja pyydettyä päätöstä sekä syytetty Riihisen pyydettyä myös vapauttavaa päätöstä tai vapaalle jalalle heti laskemista, julisti hovioikeus annettavaksi päätöksen myöhemmin sekä määräsi syytetyt passitettavaksi takaisin lääninvankilaan.

Neekeri

Päivä sarasti. New Yorkin köyhäinkorttelien kadut näyttivät unisilta ja väsyneiltä. Myöhäisyksyn pohjatulli teki yhtäkkiä äkäisen hyökkäyksen ilmeään usvaan, joka oli lojuillut mukavasti koko yön East Riverin yllä. Vanhan tiilitalon edustalla seisoi muudan neekeri Hän oli ainoa ihminen koko korttelissa, joka oli näin aikaisin jalkeilla Utelisinko hänen ammattiaan? Koetin arvioida sitä hänen vaatteidensa perusteella. Hänen housujensa alkuperäinen väri oli ollut khaki, mutta niitä oli ilmeisesti käytetty pitemmän aikaa. Niissä oli kalkin liidun, jauhojen, öljyn, hiilen ja maalivärin. Hänen sinisen työpuseronsa oli napittamatta. Sen alla ei ollut mitään paitaa. Valtaisa hattu peitti hänen mustan, kiehkuraisen päänsä, ja hänen molemmat kätensä olivat syvällä housuntaskuissa. Häntä tuskastutti kylmä ilma, ja minun läsnäoloni näyttäytuottavan hänelle vielä enemmän mielenapeutta. Hän katsahti minuun tummanruskeilla silmillään.

— Tupakoitteko? kysäsin. — En vastasi hän lyhyesti.

Läheisyydessä roikkui kyltti kirjoituksella: Merimieskoti.

— Oletteko merimies? kysäsin. — En. — Mitä sitten odotatte? — En tiedä. Minulla ei ole missään muuallakaan mitään oltavaa. — Missä olitte ellen? — Ellen, mutisi hän ja kurtisti kulmakaryojaan hankkiutuen ilman muuta lähtemään. — Haluatteko kahvia?

Mies empi mutta puhkesi sitten sanomaan: — Kirottua — minulla ei ole senttiäkään. Ja hän veti kädet housun taskuista todistaakseen väitteensä.

— Oletteko merimies? kysyi hän nyt puolestaan. — Ei, olen satamatyölainen.

Neekeri säpsähti. Mies on varmasti joko rikkuri taikka agitaattori, ajattelin minä itsekseni. Mutta päätin odottaa ja katsoa.

— Missä asutte? kysyin. — Ei mitään vastausta. — Saavulitteko tänne etsimään työtä vai kuinka? — Kyllä, kunhan vain saisin jotakin — Oletteko rikkuri? Esitin kysymyksen sellaisella tavalla, ettei hän voinut saada selville käsitystäni lakosta, ja koetin puhua hänelle ystävällisellä äänellä enkä sellaisella suorasukaisella tavalla kuin satamajätkät pitävät keskenään tapanaan.

— Alkää välittäkö mitä teen. Lempokaan ei välitä, onko neekerillä työtä vai näkeekö hän nälkää kuollakseen.

Läheisen ruokalan keittiöstä tunkeutui nenäämme eltaantuneen silavan käryä. Ystäväni ne ekeri paleli ja oli nälkäinen ja näin, että hän kaipasi ruoka-ateriaa. Hän oli nälissään, mutta koetti salata sen siksi, että olin valkoisia — muudan nliistä, jotka eivät piittaa likaisista neekereistä.

Juotuaan kaksi kuppia kahvia ja syötyään pari volleipää kysäsi hän: — Pidättekö tapana käydä kirkossa? — Ei, olen juutalainen, vastasin minä. — No, sitten käytte tietenkin synagoogassa?

Mielin välttää tätä puheenainetta, mutta neekeri oli itsepintainen. — Teidän täytyy, olla uskovaisia, sanoi hän, koska olette tarjonnut neekerille aamiaisen.

— Kuinka kauan olette ollut New Yorkissa? kysäsin. — Viisi päivää — Ja tulette kai etelävaltioista? — Tulen vankilasta? — Missä se sijaitsi? — Etelä-Carolinassa. — Mitä olitte sitten tehnyt? — En mitään. Ettekö sitten tiedä, että neekeri tuomitaan vankeuteen — ei sen vuoksi, että olisi suorittanut jonkin rikoksen, vaan siksi, ettei hän saa tehdä mitä valkoiset.

UUsi tuttavani oli arvoituksellinen. Tiesin kuitenkin, ettei hän ollut mitä uskottell olevansa.

— Mutta sanokaas, millä perusteella teidät tuomittiin. — On pahinta, ettei tiedä sitä itsekään.

Musta ystäväni tuntui erittäin tarkkanäköiseltä. Hän näki, että olin hämilläni ja se näytti huvittavan häntä tavattomasti? Ja miksikäs ei? Hänhän oli tavannut ihmisen, joka oli tuhma taikka humaaninen taikka kylliksi hyväntahtoinen kohdellakseen neekeriä vertaisenaan. Miksei hän siis käyttäisi hyväkseen tilaisuutta? Mitä taas minuun tulee, olen minä aivan liian itsekäs tullakseni lyödyksi henkisessä kiistassa, mutta tässä tapauksessa olin minä iloinen siitä, että neekeri oli tilaisuudessa ilvehtiä kustannuksellani ja minä annoin hänelle vapaan vallan pitää minua sukkeluuksiensa maalitauluna. — Ei tee mitään, ystäväiseni, ajattelin minä. Sano vain mitä mielit. n:k valtoisesta rodusta.

— Onko teillä enemmän kahvirahoja? kysäsi hän. — On kyllä ja minä tilasin jälleen kahvia voileipäin kera.

— Presidentti Lincoln ei tahtonut vapauttaa orjia senvuoksi, että olisi ollut orjuutta vastaan, lausui neekeri yhtäkkiä.

— No, mutta, keskeytin minä sanokaas nyt, miksi joudutte vankilaan? — Siksi, että minut lähetettiin sinne. — Mutta mistä rikoksesta?

— Rikoksestako? Neekerin ei tarvitse tehdä mitään rikosta joutuakseen vankilaan. Valkoinen herra tulee minun luokseni, kun ei ole ketään läheisyydessä ja sanoo julkeasti: "Kuulehan, neekeri. Tiedätkö, ettei yksikään valkoinen etelässä välitä rahtuakaan siitä, vaikka kuolisit kuin syyhytautinen koira kadulle ja..." — "Tiedän, ilman että teidän tarvitsee sanoa sitä." — Mutta minä en välitä mitä ihmiset sanovat", jatkoi hän. — "No mitä sitten tahdotte?" — "Olet köyhä neekeri, ja nyt saat sinä kerrankin syödäksesi tarpeeksi. Tässä on sinulle kolme dollaria, mutta lähde matkaasi huomisaamuna". — "Otan mukaani sisareni Ruthin ja lähden" sanoin minä sävyisästi, sillä tiesin mihin hän tähtäsi. — "Likainen neekeri" huusi herra ja kiirehti matkaansa. — Ja seuraavana aamuna sanoi tuomari: "Saatte kahdeksantoista kuukautta vankeutta, koska olette loukannut valkoista herraa".

— Mutta ettekö sanoneet tuomarille, että valkoinen herra mieli ostaa sisarenne kolmella dollarilla? — Neekerikö antaisi selityksiä, selityksiä tuomarille? Hah hah haa! — Miksi tulitte New Yorkiin?? — Rikkurivärväjä!

Sanottuaan tämän suuntasi hän tarkan katseen minuun nähdäkseen, muuttuisivatko eleeni. Minulle oli melkein mahdotonta hillitä itseäni taikka salata kummastukseni. Hän tahtoi tietysti ärsyttää minua. Mutta se ei onnistuisi hänelle. Hän sai minut luonnollisesti hämilleen. Muistan kuinka minä kerran aijoin matkustaa eräälseen suureen kaupunkiin, missä oli puhjennut lakko, mihin minä olin innostunut ottamaan osaa. Mutta kun minulla ei ollut senttiäkään, ilmoittauduin minä eräässä värväystoimistossa rikkuriksi, ja niin sain suuremmassa toveriseurassa ajaa maksuttomasti 15 sataa mailla — kaupunkiin, missä oli lakkotaistelu. Samana päivänä pehmensimme me erään rikkurityökunnan. Nyt tuotti minulle päänvaivaa, oliko musta ystäväni todellinen rikkuri vai esittikö hän vain samaa osaa kuin minä aikoinani.

— Eikö teistäkin ole kosto suloinen? puhkesi hän lopuksi sanomaan. — Aijotteko siis kostaa satamatyöläisille rikoksen, minkä tuo etelävaltion herra teki? — Vain yksikö herra? Näin kerran viisituhatta henkilöä, vieläpä kaikki paikkakunnan kermaa, joka on aina ostanut veljiänі ja siskojani — ja joukossa oli lapsiakin —, kaikki tanssimassa nuotion ympärillä, minkä yllä käristettiin kahta neekeriä.

— Kirottu raakalaismaluus!

— Raakalaismaisuus! Se on jotakin erikoista teidän rodullenne, olittepa sitten vapaamielisiä taikka äärimmäisen jyrkkiä eli mitä tahansa. Teillä ei ole mitään sitä vastaan, että meidät vapautetaan orjuudesta sen vuoksi, että valkoiset pohjoisten valtioiden herrat tarvitsevat meidän työvoimaamme mutta te ette tahtoisi koskaan joutua yhteentörmäykseen etelävaltioiden kanssa sen takia. että nämä paistavat elävältä neekerejä. Sellaiset pikku seikat eivät liikuta teitä.

— Päätin antaa hänen olla oloissaan ja sanoa mitä tahtoi. Mutta hänen silmissään oli sellainen kärsivä ilme. Jokaisella sanalla puri hän huulensa yhteen ja hänen silmänsä loistivat. Mutta tiesin, ettei tämä ollut kaikki mitä mustalla ystävälläni — nimensä oli Raymond — oli sanottavana. Hän kantoi jotakin salaisuutta. Hänellä oli jokin toinen tarkoitus elämässä eikä suinkaan se, että sai piikitellä valkoisia miehiä katkerilla huomautuksilla. Ja nyt paljastaisi hän sen minulle.

Tuli myöhäisempi. Kadut olivat jo täynnä ihmisiä, ja oli aika, että tein vahtikierrokseni satamassa Seurakumppanini huomasi tämän.

— Niinpä niin, ystäväiseni, on jo aika, että annatte minulle päihin sen johdosta, että minä olen rikkuri ja te lakkolainen. Hän loi minuun surumielisen katseen, ja tiesin, että hän puhui totta. Päätin puhua avoimesti kanssaan. Loin tiukan katseen häneen ja huudahdin suuttuneena:

— Missä oikeastaan asutte? — Ilvehtijä, huomautti hän. — Alkäähän nyt, on tarpeetonta veijata enää.

Tuokion äänettömyys.

— Oletteko koskaan aikaisemmin ollut tekemisissä neekerin kanssa? kysyi hän? — Kyllä, olen nukkunut samalla vuoteella neekerin kanssa kerran, kun olin vankilassa, ja kuitenkaan en ollut pakotettu siihen. Mutta me olimme hyviä toveruksia.

— Tunnustelkaahan tätä kättänі sanoi neekeri. — Mitenkäs tämä luu on rikkoutunut tässä oikealla puolella? — Se murskautui satamalakossa. — Ja mitä te teette täällä? — Olen sanonut neekereille, että lopettavat työn satamissa, kun te ryhdytte lakkoon. Valkoiset veljemme tulevat vasta voittamaan sinä päivänä, kun mustat työläset kieltäytyvät suorittamasta rikkurityötä.

— Suurenmoista! huudahdin minä. Mutta me emme ole vielä onnistuneet saamaan valkoisiakaan lakkaamaan työstä.

— Ei tee mitään! Meidän on saatava mustat alkamaan lakon. Tämä tulee tuomaan paremman ehcyden työläisten keskuudessa.

Kimeä vihellys keskeytti meidän keskustelumme.

— Tämä oli merkki neekerityöläisille, että lakkaisivat työstä ja ryhtyisivät mielenosoitukseen. Mellä on vain pari minuuttia käytettävänämme. Kiiruhtakaamme!

Parantolailmaa

Aurinko paistoi kirkkaana tyynen välimeren yllä. Runsaasti heitti se säteitään rannallekin, jossa nojatuoleissa loikoili rikkaita ihmisiä miltei maailman kaikilta äärilta. Englannista, Saksasta, Amerikasta, vieläpä Australiasta oli rikkaita rientänyt tänne talveaan viettämään. Kuinka kirjavaa yleisö oli, huomaa parhaiten tarkkailessa juorulehteä, joka ilmestyy lauantaisin. Mr. se ja se oli tullut Uudesta Seelannista. Oli niin ja niin rikas. Asettui asumaan hotelli Vestminsteriin. Madame C asui erään hämäräperäisen sukulaisensa kanssa samassa hotellissa, mutta mistä oli tullut ei ollut tietoa... jne. jne.... loppumattomiin. Aurinko hymyili leveästi nähdessään kuinka amerikkalainen Miss Doran osti itselleen nuoren — uuden — rakastajan puhtaalla rahalla. Eikä aurinko voinut olla itkemättä huomatessaan, että "Eno James" sai neljännet rukkaset sen tähden kun ei ollut "täyttä miljoonaa".

— Eikä aurinko voinut sille mitään, että tie joka kulki vuoristoon, oli kuiva ja tomuinen.

— Ylpeänä kiiti hieno laatuauto kuiyaa maantietä vuoristoon, nostaen sankan tomupilven jälkeensä. Loivasti nousi tie kaarrellen vuoren kupeita. Hauskalta tuntui autossa istuminen. "On saatava raitista vuoristoilmaa, että saisi ruokahalua". "Aja nopeammin!" Ja nuolena kiiti hieno auto...

— Jeannine oli kuullut, että löytyy ihmisiä, joilla on aikaa niin paljon, että eivät tiedä miten sitä kuluttaa. Niin paljon... niin paljon! Jeannine ei ollut koskaan nähnyt "aivan läheltä" noita omituisia ihmisiä. Jumalia leinevätkin...

Jeannine ei ole milloinkaan ollut täysin terve. Hänellä on sisäänpainunut rinta, luisut olkapäät ja riutunut ilme. Silmät paloivat kuopissaan ja punaiset täplät poskilla kertoivat keuhkotaudista. Jeannine oli hyvin heikko. Hän oli saanut koko aamupäivän kunniskella puflokoreja purolta tehtaalle. Purossa oli pulloja huuhdeltu ja hänen oli ne kannettava tehtaaseen ja täytettävä kirpeällä jiinillä. Puoleen päivään asti oli sitä työtä täytynyt tehdä, nyt oli vietävä hotelliin vihanneksia ja hedelmiä. Julkaisin hän alkoi taivaltamaan kohti kaupunkia, taluttaen aasia, jonka selkään oli lastattu vihanneksia. Olkapäillään hän kantoi hedelmiä vasua. Heikko tuulen henki nosti maantieltä hienon pölyn joka tarrautui kurkkuun ja teki olon rasittavaksi, Puolimatkassa hän istahti levähtämään matalalle kiviaidalle joka oli maandien rotkonpuoleisella sivulla.

Vanha Pierrot tuli kaupungista päin aasillaan ratsastaen. Hän katseli tyttöä verestävillä tulehtuneilla silmillään ja aloitti keskustelun:

— Hyvää päivää Jeannine!

— Hyvää päivää ukko Pierrot! Kuinka on silmienne laita nyt? Ne näyttävät niin sairailta että...

— Huonostihan se on tämän näkemisen laita, mutta minkä teet, ei ole varaa ottaa hoitoa. Jos aasini myyn ja rahalla yritän parantaa silmiäni niin miten käy työni ja elämäni. Ei! Aasia en voi myydä, mutta näkemättäkin osaan kulkea tämän matkan. Mutta kuinka on sinun laitasi tyttö! Näytät huonolta.

— Minun ruumiini kuolee ja pyhimykset ottavat sieluni ikuiseen iloon. Tunnen sen!

— Voi Jeannine parka, työ on sinun tuomiosi, pyhimykset ja yksinkertaisuus pyövelisi ja nuo tuolla saavat kaiken... näuravat sinulle ja nauravat minulle... Ottavat kaiken.

Loistoauto sinkosi esiin tien mutkasta ja kiiti huimaavaa vauhtia ohitse. Ukko Pierrotin aasi hyppäsi syrjään, ollen pudota ratsastajineen tieltä rotkoon. Sukea sumu sulki heidät syliinsä. Jeanninea ahdisti. Silmät verestivät ja hän haukkoi ilmaa. Hän hoippui edes takaisin kuin tukea etsien ja kaatui sitten suulleen maantielle. Ukko Pierrot ei voinut nähdä mitään, sillä hieno tomu sunkeutui hänen tulehtuneiden luomiensa välliin ja silmät täyttyivät kyynelillä. Sairaat luomet olivat kuin tulessa...

Tomu oli jo aikoja sitten hälvennyt, mutta vielä istui Jeannine kuin hervoton. Ankara yskäkohtaus ja verensyöksy olivat heikentäneet hänet kokonaan. Hänen ajatuksissaan pyöri eräs kaunis satu, — sama satu joka oli saanut hänet jättämään köyhän kotinsa kaukana vuoristossa —, että täällä välimeren rannalla, suurien vuorien ja meren välissä, on ilmasto parhainta parantola ilmaa...

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalausisonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393 Port Arthur, Ont. (TP

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa neuvoja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St., Vancouver, B.C.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen M:kkaa

39.00

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.

Tiedustakaa pitelliasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
967 Broaview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Auringonnousu kuusta katsottuna

Eräässä Amerikan observatoriossa on valmistettu mitä mielenkiintoisin kinofilmi, jonka voi täydellä syyllä merkitä huomattavaksi saavutuksekси nykyisessä tähtitieteessä. Filmi kuvaa auringonnousua Kuusta katsottuna, ollen ensimäinen laatuaan kinoaparaattia, jossa tavallinen objektiivi oli vaihdettu teleskoopin objektiiviin. Filmauspaikaksi, "kuukisi", valittiin sammuneen Kopernikus-tulivuoren kraateri, jonka syvyys on 2570 m. ja leveys 96 km. Filmikuvien otto täytyi suorittaa sata kertaa hitaammin kuin tavallisesti, ts. yksi kuva joka 6 sek. kuluttua.

Tämä sikși, että nousevan auringon valo kuun pinnalla liikkuu hyvin hitaasti, ainoastaan 13.5 km. tunnissa (maan pinnalla 1500 km. tunnissa). Tämä ilmiö on selitettävissä siten, että Kuu ensinnäkin liikkuu paljon hitaammin akselinsa ympäri kuin Maa, toiseksi on se sitä koko joukon pienempi. Pyöräht ääkseen kerran akselinsa ympäri tarvitsee Kuu siihen 27 1|2 vuorokautta samanaikaisesti kun sen halkaisija on vain neljäs osa maan halkaisijasta. On siis ymmärrettävää, että jokainen Kuun pinnan osa liikkuu näin ollen hyvin hitaasti, joloin auringonvalo leviää sen pinnalle myös hitaasti samassa suhteessa.

Filmiä pidetään muuten erittäin onnistuneena. Sitä katsellessa saa katsoja selvän kuvan siitä, että auringonnousu kuusta katsottuna näyttää aivan toisenlaiselta kuin täällä. Kun Kuulla ei ole ilmakehää, ei siellä ole aamuhämärää kuten täällä. Kirkas valorengas taivaanrannalla laajenee laajenemistaan, samalla ikäänkuin työntäen edellään pimeyttä.

Kaikki tämä näkyy kankaalla erittäin hyvin. Ensin näkyy, miten kirkas valojuova ilmestyy kraaterin seinämälle, heittäen kaikista epätasaisuuksista pitkät, selvät varjot. Sitten jättiläismäiset varjot vähitellen pienenevät ja lopuksi auringonvalo täyttää koko rotkon.

---

matkat Hämeenlinnan kautta Viipuriin sekä Turusta Helsinkiin saatiin silloin järjestetyiksi. Postiveneitä käytettiin matkalla Turusta Tukholmaan ja Helsingistä Tallinnaan. V. 1642 saatiin järjestetyksi postitie Viipurista Nyenin (Nevanlinnan) kautta Tallinnaan; Tukholmasta Norrlantiin johtava postitie jatkettiin v. 1644 Pohjanlahden ympäri Turkuun. Viipurista laitettiin sitlemmin postiteitä Käksisalmeen sekä Puumalan kautta Savonlinnaan. Tukholmasta lähetettiin yksi posti viikossa Ahvenanmaan kautta Turkuun. Kauan aikaa saatiin tyytyä mäihin postinkulkuihin.

Postimaksuja järjestettäessä matkan pituus ja lähetyksen paino alukși jäivät huomioonottamatta, mutta jo vv. 1638 ja 1643 annettiin uudet määräykset. Turusta Helsinkiin maksettiin 2 äyriä, Porvoosta tai Viipurista Käkisalmeen 4 äyriä, Tukholmasta Torniоon, Käkisalmeen tai Hampuriin oli postimaksu 10 äyriä, Tukholmasta Riikaan 18 äyriä, kaikki luodin painosta. Rascaammista lähetyksistä annettiin tuojennusta. Sen ajan äyri vastasi nimellisesti 10—12 penniä, mutta todellisuudessa sen arvo oli paljoa suurempi; miehen päivätyö näkyy siihen aikaan yleensä Suomessa arvioidun 4 äyrin arvoiseksi.

Jalkaposti osoittautui pian riittämättömäksi; ratsain ruvettiin sitten postia kuljettamaan. Nyt määrättiin 1 1|4—1 1|2 tuntia penikulmaan käytettäväksi. Talvikelillä lienee käytetty rekeä. Mikäli kunrollisia kesäteitä saatiin, väistyi ratsuposti vähitellen; emme kuitenkaan tiedä milloin tämä tärkeä muutos tapahtui.

Postilaitoksen tehtäväksi määrättiin kuljettaa kirjeitä ja "muita pieniä esineitä", joista ei voinut kirjeille tulla vahinkoa. Pakettiposti jäi kuitenkin pitkäksi aikaa kaikenlaisten rajoitusten alaiseksi. Alussa oli laitokselle sitäpaitsi pantu omituinen tehtävä: sen tuli toimittaa sanomalehtiä! Valtakunnanpostin ylipäällikön ohjesääntö v:lta 1646 määrää hänen velvollisuudekseen m.m. hankkia itselleen kirjeenvaihtajia ulkomailla; mitä huomioonotettavaa hän niiden kautta tai kansliasta sai tietoonsa, piti hänen painattaa ruotsiksi lyhyissä otteissa postinhoitajien kautta alamaisten kesken levitettäväksi. Ruotsin virallisella lehdellä on vielä tänä päivänä nimi "Posttidningen", se kun on noiden ensimäisten sanomain jatkoa.

Kautta miespolvien postilaitos pysyi sillä kannalla, jolle se näin oli tullut. Kaarle XII:n sotien aikana mentiin tietysti taapäin. Postiyhteys silloin monin paikoin lakkasi samoinkuin muutkin rauhantyöt: vv. 1713—1721 ei ainakaan Suomessa ollut mitään säännöllistä postia. Saadakseen postitulot kohoamaan kuningas v. 1718 antoi uuden postijärjestyksen, jonka päätarkoituksena oli laskea lukuisat postitalot tavallisten verojen ja rasitusten alaisiksi; yleisö saisi sensijaan suorittaa suurempia postimaksuja. Heti kuninkaan kuoltua asetus kumottiin ja palattiin entisiin oloihin. Edelleenkin pidettiin kutenkin kiinni siitä, että postilaitoksen tuli tuottaa kruunulle rahatuloa ja että sen ohessa valtion kirjeet kuljetettiin ilmaiseksi.

Vapaudenaikana ylläpidettiin Suomessa postikonttoreja kaikissa kaupungeissa paitsi Naantalissa, sekä lisäksi Ekkerön, Kastelholman ja (Lapveden pitäjässä) Taskulan kylissä. Maassa oli silloin 22 postikonttoria, mutta niitä hoidettiin 4 kun Suomen alue v. 1743 Turun rauhan kautta supistui; sensijaan perustettiin postikonttorit Mikkeliin Loviisaan ja Ahvenkoskelle. Viimemainittuun paikkaan asetetun rajapostimestarin tuli osata venäjänkieltä, ja hän sai myös toimia hallituksen vakoojana avaten salaa kirjeitä. Kustaa III:n hallituksen alussa oli sitäpaitsi postikonttoreja Naantalissa, Kangasalla, Karjalla Liperissä, Vehmaan Vinkkilässä sekä jonkun aikaa Anianpellossa; sittemmin tulivat lisäksi Heinolan, Kuopion, Tampereen, Joroisten, Laukaan ja Tohmajärven postikonttorit Siinä osassa Suomea, joka v. 1809 luovutettiin Venäjälle, oli silloin 33 postikonttoria.

Varsin omituisena seikkana mainittakoon, että kansamme käytännöllinen äly noin vuosisataa ennen kuin viranomaiset ryhtyivät vastaavaan toimeen, oli huomannut postilaatikkojen tarpeellisuuden. Eri paikoissa lienee ollut tapana panna kirjeet onttopuihin tai puupönttöihin, joista ohikulkeva postiljoonne korjasi lähimpään postikonttoriin viedäkseen. Vanajan kirkkoherra Tuomas Pachalenius m.m. tämän johdosta joutui v. 1748 vainon alaiseksi, muka vatliollisten salahankkeiden ajajana. Syystä eräs puolustaja huomautti, ettei sopinut asettaa ainakaan vaarallisia salaisuuksia valtatien varteen, missä ken hyvänsä saattoi niitä katsella.

Postimaksut olivat kauan pysyneet entisellään, mutta v. 1767 ne korotettiin äyrillä luodilta, katsomatta matkan pituuteen. Rahaarvon laskeutuminen sekä valtion yhä tuntuvampi rahantarve lienee ollut syynä toimenpiteeseen. V. 1807 postimaksut jälleen koroitettiin, tällä kertaa puolella määrällänsä. Maksu oli silloin Tukholmasta Turkuun 20, Loviisaan 27 ja Ouluun 30 äyriä, mikä nimellisesti olisi 40 54 ja 60 penniä. Käypiin hintoihin nähden summat vastaavat paljoa suurempia määriä.

Enemmän kuin 50 vuotta sai vierähtäneeksi 1809 v:n jälkeen, ennenkuin aikaansaatiin huomattavia muutoksia Suomen postiolojen alalla. Perustettiin uusia postikonttoreja Jyväskylään, Joensuuhun, Viaporiin ja Alavudelle, mutta sen sijaan Laukaan, Vinkkilän ja Ruotsinsalmen konttorit lakkautettiin Kastelholman postikonttori, joka oli ollut jonkun aikaa Skarpansin eli Bomarsundin linnaan sijoitettuna, siirrettiin linnan kadottua entiseen paikkaansa. Maassa oli 1860-luvun alussa yhtä paljon — tai oikeammin sanoen yhtä vähän — postikonttoreja kuin vuoissadan alussa.

Joskin näennäisesti pysyttiin paikallaan, tapahtui kuitenkin edistystäkin. Jo Ruotsin vallan aikana oli S:ssa laiskettu lisätaakkoja kansan hartioille välttämättömän yhdyslikkeen parantamiseksi: kihlakunnanpostin kautta oli järjestetty virkakirjeitten kanto seutuihin, mihin postia ei muuten ollut saatavissa, ja yksityinen kirjeenvaihto on sekin siitä aikaa myöten hyötynyt. Välistä annettiin hieman hyvitystä tämän velvollisuuden suorittajille,

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmoittajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOseppä. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKI moliike 453 Queen St., W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala. (MT)

PT. ARTHUR, ONT.

MYYTÄVÄNÄ KUIVIA KOIVUhalkoja. Puhelin McIntyre 89. (MT-2-8

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeelleemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont.

FT. WILLIAM, ONT.

C A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

DR. J S STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Rosa Block, Fort William

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors Iiikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S. Väyrynen.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappi". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

SUOMALAINEN VALOKUVAAMO Fennia, auki joka päivä 10—10. Suorittaa kaikkia alaansa kuuluvaa työtä. Filmia kehitetään ja uusia lähetetään postin kautta. Atelière Fennia, 772 Dorchester St. W., Second Floor, Montreal, Quebec.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

MRS. LAKEN

Parturi- ja hiustenkäherrysliikettä

Suositellaan. Ainoastaan $6.00 "permanent waving" (taataan kuusi kuukautta), "marcelling" — "finger waving" 50c. (10

281 Bay St. — Puhelin N. 1114

PORT ARTHUR ONTARIO

Puutavaratuotteita

Me teemme kunnollisia Suomen höyläpenkkejä ja kangaspuita kohtuhinnoilla (suomalaiset työntekijät). (13

Twin City Cabinet Works

912 May St. (Inter-City)

PORT ARTHUR, ONTARIO

Halutaan tietää

Missä oleskelet veljeni Yrjö Mäkinen, Mellilästä, Suomesta? Oleppa hyvä ja heitä kirjeellä veljeäsi.

Frank Mäkinen,
Box 152, Cochrane, Ont. (12

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

sitä on yli 25 miesten ja naisten tautia selvitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisin valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin— —Suom. apteekkilaitos Yhdysvalloissa—

A. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Sudbury

NUORISO-OSASTON KOKOUS TÄNÄ ILTANA

Kommunistisen nuorisoliiton Sudburyn paikallisen osaston kokous pidetään tänä iltana ukrainalaisella haalilla kello 8.

KAIKKIA NIITÄ,

jotka ovat kuuluneet kirvesvoimistelijoihin, missä tahansa viime talvena, samoin viime talvinen vapaaliikejoukko, harjoituksiin ensi tiistaina kello 7 ip. Samoin ne naiset, jotka muodostivat joukkueen aluejuhlia varten (tosin esitettiin liikkeet vähän myöhemmin) pyydetään saapumaan harjoituksiin samoin tiistaina klo 7.45 ip. Muistakaapa kaikki saapua.

"MARTTYYREJÄ"

"Tietävi maailma, tiedätte tekin,
kuomarit, pöyhkeät pyövelimmekin,
että me kuolemme kostona kullan,
mahtajat minkä sen tiesivät:
mullan
avulla että vaan tukkia voivat
äänet ne köyhien eestä mi soivat."

Näin kautta aikojen puhuu vielä, kauan jälkeenkinpäin, Saccon ja Vanzettin muisto. Nuo työn marttyyrit elivät köyhälistön asialle, kuolivat sille. Siksipä heidän muistnsa elää. Kirjailija on luonut heidän kärsimystensä historiasta elävän kuvan näytelmässä "Marttyyreja". Tämä mahtava näytelmä esitettiin Liberty-haalin näyttämöllä jouluiltana tungokseen asti saapuneelle katsojajoukolle. Jo sen tähden, että satakunta ihmistä joutui kääntymään ovelta takaisin ja kappaleen arvokkuuden tähden päätti näytelmäseuramme esittää sen tänä iltana toisen ja toistaiseksi viimeisen kerran. Saapukaa katsomaan runsaslukuisesti vielä tätä aikamme järkyttävintä, todistapahtumille perustuvaa näytelmää. Kappaleen esitys pituutensa vuoksi aletaan tällä kertaa täsmälleen kello 8.

Metsätyöläisten asioita

PAHEKSUMISLAUSE

Coldie, Ont. — Tammik. 5 päivänä 1930 pidetyssä metsätyöläisten kokouksessa päätettiin yksimielisesti lausua julki jyrkkä paheksumisemme sitä hajoitustyötä kohtaan, mitä I. W. W:n taholta tehtiin Port Arthurin piirissä tämän syksyisen metsätyöläisten lakon murskaamiseksi. Ja koska sama hajoitustyö lopuksi johti siihen, että lakko päättyi työläisten häviöllä, niin saakoon moinen provokatsioni osakseen meidän halveksimisemme.

MIELENKIINTOINEN UUTINEN KAIKILLE

Vapaus-lehden lukijoille on se, että Eaton Groceteria (ruokatavarakauppa) tulee tästä lähtien julkaisemaan erikoisilmotuksen jokaisen keskiviikon lehdessä, takasivulla. Sudburyn suomalainen väestö tulee suuresti hyötymään, lukemalla säännöllisesti näitä arvokkaita ilmottamiamme tietoja.

Eaton Groceteria, johtavin kauppa ruokatavara-alalla tässä ympäristössä, nähden Sudburyn nopean nousun, tulee avaamaan uuden Groceterian helmikuun aikana, Silverman rakennuksessa, Durham kadulla. Katsokaa tarkoin uuden kauppamme avajaisilmotusta tästä lehdestä. (Ilm.)

YLEISIÄ UUTISIA

Kauppaa kohotettava Englannin kanssa

OTTAWA, tammik. 11. — Kauppakamarien edustajien liittohallitukselle jättämissä kirjelmissä suositeltiin "kaikkia niitä käytännöllisiä toimenpiteitä, joita hallitus tulee panemaan toimeen, kohottaakseen kauppaa kuningaskunnan eri osien kanssa, ottaen kuitenkin huomioon, että Dominion taloudellinen elämä ei tule näiden suhteiden kautta kärsimään."

KONSERVATIIVIT NÄYTTELEVÄT

Winnipeg, Man., tammik. 100. — Manitoban konservatiivien yhdistysten presidentti Hodgson ilmoitti eilen, että konservatiivit eivät tulekaan asettamaan vastaehdokasta Thomas A. Crerar'ille helmik. 12 päivänä Brandonissa pidettävissä vaaleissa.

Brandonin konservatiivien tiomeen paneva komitea päätti kokouksessa aikaisemmin, että vasta nimitetylle rautatie- ja kanavaministerille asetetaan konservatiivien taholta vastaehdokas, kun hän tulee pyrkimään Brandonin kautta parlamentti edustajaksi. Brandonin edustajapaikka jäi tyhjäksi, kun entinen siirtolaisministeri Forke nimitettiin senaattiin.

LAINA SAKSAN HALLITUKSELLE

Berlin. — Saksan valtiopankin johtajan Schactin suostumuksella ovat saksalaiset pankit luvanneet antaa Saksan hallitukselle 350 miljoonan markan suuruisen lainan. Amerikalaisen suurmiljonäärin Morganin pankki takaa tämän lainan.

JÄÄNOTTOKONTRAHTI

The Co-Operative Trading Ass'n of Sudbury, Ltd., tarjoaa ensi kesänä tarvittavan jäänoton kontrahdilla suoritettavaksi. Jää on otettava 18x18 kokoisissa paloissa sahaamalla irti ja ajettava jäähuoneeseen ja siellä asetettava hyvään järjestykseen niin että ei jää tarpeettomia rakoja väliin. Sahajauhot on asetettava siten kuin maitotalon liikkeenhoitaja määrää. Lähettäkää tarjouksenne kirjeellisesti osotteella:

Co-Optasin Johtokunta,
Box 1639, Sudbury, Ont. (PMK
THE CO-OP. TRADING ASSOCIATION OF SUDBURY, LTD.

Saksan työttömien taistelu

BERLIN. — Frankfurt am Mainissa on vallankumouksellisten työttömien komitea järjestänyt joukkomielenosoituksen parlamenttitalon edustalla. Sosialidemokraattinen poliisipäällikkö kielsi mielenosoituksen. Syntyneen kahakan aikana ampuivat poliisit mielenosoittajia. Useita mielenosoittajia on haavoittunut, niistä monet vaikeastikin. Poliisi on vanginnut 17 mielenosoitukseen osallistunutta henkilöä.

MYRKYLLINEN VESI TAPPANUT PALJON HEVOSIA LÄNNELLÄ

Saskatoon, Sask., tammik. 10. — Saskatchewanin eläintautien yliopiston professori on havainnut, että vanhoissa vesisuonissa on bakteereja, jotka synnyttävät niin voimakasta myrkkyä, että seitsemän tippaa sitä tappaa 1,400 paunan painoisen hevosen. Yhdellä 30:nen neliömailin alueella on tämän talven aikana kuollut 75—100:aan hevosta; yhdellä farmilla kuoli neljästätoista hevosesta kahdeksan. Nämä hevosten kuolemiset ovat tapahtuneet etupäässä maakunnan eteläisissä ja läntisissä osissa.

Dr. Fulton ryhtyi tutkimaan vettä niillä paikoilla, missä tätä tautia ilmeni ja tuli näkemään, että vanhoista kaivoista oli otettu vettä, varsinkin kuivana vuoden aikana. Vaikka vesi näennäisesti olikin puhdasta niin tutkimus paljasti, että kolmessa kaivossa neljästä oli myrkyllistä

300,000 RADION OMISTAJAA MAKSAA VEROA

Ottawa, tammik. 10. — Tänä vuonna joutui 300,000 radion vastaanotolaitteen omistajaa Canadassa maksamaan dollarin lupakirjasta. Näistä on puolet Ontariossa ja 40,000 Torontossa. Kaikkien radionomistajien ei sanota maksavan tätä veroa. Ontariossa on radioita 146,662; Quebecissa 49,790; Prince Edwardsaarella 509; Nova Scotiassa 8,893; New Brunswickissa 6,141; Manitobassa 18,728; Saskatchewanissa 22,467; Albertassa 14332; British Columbiassa 25,981. — Radioista muodostui siis sievä tulolähde hallitukselle!

KANNATTAA PAKOLLISTA AVIOMIESKOKELAIDEN VAKUUTTAMISTA

Toronto, Ont., tammik. 10. — Pennsylvanian yliopiston vakuutus- ja kauppa-alojen professori Dr. Solomon H. Huebner, joka luennoi Royal Yorkissa tänään, on haastatteluissa lausunut kannattavansa miesten pakollista vakuuttamista ennen avioliittoon menoa. Hän on sanonut olevansa tietoinen siitä, että kysymyksen toteuttamisessa nousee paljon vaikeuksia eteen, mutta tämä olisi erittäin sopiva ja selvä todistus siitä, onko mies halukas ja kykenevä huoltamaan vaimoaan ja perhettään. Yksi huomattava vaikeus olisi tarpeellinen lääkärin tarkastus.

Professori ei sanonut kannattavansa sitä, että hallitus ottaisi huolekseen tämän pakollisen toimenpiteen, vaan että lainlaatijakunnan olisi ensin käsiteltävä ja hyväksyttävä tämä toimenpide. Vakuutusyhtiöille tämä ainakin olisi mieluinen toimenpide, sillä heidän tulonsa tämän kautta lisääntyisivät suunnattomasti.

SALAPERÄINEN PUHELINTIETO KERTOO PALMENTIERIN OLEVAN KAPUSKASINGISSA

North Bay, tammik. 9. — Maakuntapoliisin vaimo, Mrs. Smail sai eilen illalla salaperäisen puhelintiedon, joka koski Allan Palmeteirin katoamista. Miehensä poissaollessa hän meni vastaamaan puhelimeen, jossa naisen äänellä ilmoitettiin, että Allan Palmentier on lähtenyt Temagamista Kapuskasingiin. Tämän tiedon sanoi puhuja saaneensa mieheltään, joka myöskin on ollut Temagamin alueella metsätöissä. Tämän jälkeen nainen oli sulkenut puhelimen ilmoittamatta nimeään taikka osoitettaan.

Poliisit ryhtyivät heti ottamaan selkoa Kapuskasingin alueella olevilta metsäkämpiltä, josko hän olisi siellä. Tähän mennessä eivät kaikki yhtiöt ole vielä käyneet läpi miestensä nimiluetteloja.

Allan Palmentier, nuori metsämies Gwillimburgista, Toronton läheltä, on ollut kadoksissa jo yli kuukauden ajan. Hän oli Temagamista noin kahdeksan mailin päässä olevalla metsäkämpällä työssä. Kämpällä oli lavantautia ja Palmentier oli ollut sairaana, mutta heikossa kunnossa hän lähti kävelemään Temagamiin, saamaan lääkärin apua. Tänne on hänen kerrottu saapuneen ja hänen kerrotaan vaihtaneen maksuosoituksensa rahaksi siellä olevassa kaupassa. Tämän jälkeen ei kukaan ole häntä nähnyt tai kuullut hänestä mitään.

Kokouskutsu

The Vigor Co-Operative Society Ltd. osuusruokalan sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 27 päivä alkaen kello 8 illalla, 316 Bay Street, Port Arthur, Ont. (12

Johtokunta.

HUONEITA JA RUOKAA

Helmi Salminen
342 Laurier Avenue West,
Ottawa, Ont. (1-20

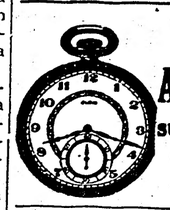

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
9 Durham St.
—Box 1673—

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asiaotsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. (M
Bank of Commerce Building
— Phone 2181 —
Box 718 SUDBURY, ONT.

The Monarch Drug Store Ltd.
HEARST — ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

Farmi myytävänä
rakennuksineen Waters Townshipissä, 170 eekkeriä hyvää maata. Hinta $1500, käteisellä tai ehdoilla. Kysykää: (LM
MRS. WALLI Sudburyssa
tai
MRS. JOHNSONIN KAUPASTA
Copper Cliffissä

Hammaslääkäri
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
SUDBURY ONTARIO

OSUUSRUOKALA
Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa, 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657,
Kirkland Lake. Ont.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
Cochrane Hotellissa
HJ. WESTMAN
Box 152, Cochrane, Ont. (M

MATKAILIJAKOTI
— ja —
RUOKALA
SENJA HEIKKILÄ
1342 St. Antoine St., Montreal, Q.

Helsingin Työväen Säästöpankki
Pastiosoite: Suom, Helsinki. Sähkösoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. Heitovarat yli 180,000,000 Smk.
Maksaa korkoa
Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %.
Helsingin Työväen Säästöpankki on yleisyhdyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA
avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M
Sudbury, Ont.
Puhelin 1444W - 467 Ontario St.

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1772 — Kontiori 1588

Oletteko vailla voimaa ja enerkia

Älkää kulkeko elämänne läpi väsyneenä, heikkona, kuloisena, uloskuluneena — puolittain sopivana — te voitte nauttia sen monista mukavuuksista. Nuga-Tone vapauttaa ruumiin voimaajäytävistä myrkyistä. Se vistaa ja virkistää elinvoimia, säännöstää vatsaa ja suolistoa ja voittaa umpitaudit. Se tuo teille takaisin elämisen ilon ja virkeyden.

Nuga-Tone kilhottaa ruokahalua ja aterianne enemmän nautintorikkaiksi. Se auttaa ruansulatusta, huojentaa sän ja suoliston toimintaa, pysäyttää munuais- ja rakkoärtyneisyyden, rauhoittaa vaivatut hermot, tuo levollisen, virkistävän unen ja vattaa tervettä lihaa laihoille.

Nuga-Tonea myyvät k ki rohdoskaupat. Jo rohdoskauppiaallanne sitä, pyytäkää häntä ti maan sitä teille tul rohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terveytt

Oletko tilannut "Vapauden"

Columbia Phonograph Levyjä

Vapaudella on nykyään myytävänä Columbian levyjä. Hinnat ovat samat kuin kaikkialla muuallakin, nim. 75 senttiä levy. Ostamalla levynne Vapauden kirjakaupasta, kannatatte omaa liikettänne.
Levyjä voidan tilata kaikkien Vapauden lukuisien asiamiesten välityksellä. Levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa. Lähetyskulut maksetaan, olkoonpa tilaus isompi taikka pienempi.
Saadessanne levytilauspakettinne joko postissa taikka expressissä, avatkaa paketti heti konttorissa ja katsokaa, että kaikki levyt ovat eheitä. Jos ne ovat rikkinäisiä vaatikaa kulettajayhtiö maksamaan korvauksen.
Vapaudella on toistaiseksi varastossa seuraavat levyt:

10 tuuman levyjä 75c.

Tehkää tilauksenne nopeasti niin että saatte levynne ajoissa. Pyytäkää luetteloa levyistä ja niiden hinnoista.

Hannes Saari ja mieskvartetti
3131 Iltalaulu
Tonavan Aallot

Ernest Paananen
3132 Mennäästä Poijat
Harmaveden Rannalla

Shalman trio
3130 Kesäilta — En koskaan voi unhoittaa sua
Elokuun Kuutamo, Valssi

Katri Lammi
3127F Urali
Pikku Äiti

Kuuno Sevander, Baritooni
3118F Kuutamossa Venäjän Erien Rannalla
3121F Tanssit Tarvaisen Torpassa
Kaikalan Polkka

Hiski Salomaa, Koomikko
3111 Häät Remulassa
Dahlmannin Paartit
3081F Savonpiian Amerikkaan Tulo
Emännät Piknekissä
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista
3045F Askon Kolmirivinen
Tiskarin Polkka

Leo Kauppi, Koomikko
3123F Mikko ja Miina
Elämään Kyllästymisestä
3114F Kesälaitumelta
Herra Adamson
3106F Pikku Liisa
Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua
Mun Eukkoni On Maalla
3083F Aika Poika
Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka
Honolulu
3069F Sjöman Anderson 1
Sjöman Anderson 2
3067F Oi Tyttö Tule
Meren Aallot Valssi
060F Renkjussi Palajaa Sodasta
Herra Petteri
3058F Kulkijaksi Luotu
Juhannustanssit Paksulassa
3052F Salkolan Syntymäkemut
Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni
Heitä Huolet Pois
3040F Kuullaiset Kottilassa
Helmi ja Kalle
3032F Maailman Matti
Rivakka Polkka

Joan Theslöf, Baritooni
3108F Tieni Kulkee
Mandaljaan
Nichavo
3028F Mustalaisen Surulaulu
Vanha Mustalainen
3019F Oulun Susiteetissa
Pohjolan Hääe
3126F Laulu Tulipunaisesta Kukasta
Nuijamiesten Marssi

Saima Newland, Soprano
3098F Oi Bajadeeri
Oikeaan ja Vasempaan
3066F Tuomien Valkoiset Tertut
"Vilja"—Iloisesta Leskestä

Akseli Vuorisola, Baritoni
3085F Katinka
Alaska
3117F Hoo Hii O Hei
Sorjosen Ryyppyreisu

Matti Jurva, Baritooni
3096F Kylpymatka
Ilta pienessä kaupungissa

Hannes Saari
3122F Muisto
Armahani
3115F Kesävirkistystä
Armas Vanhaksi Jo Käyn
3109F Priki Efrosiina, I osa
Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella
Uskoton ja Petollinen Julia
3086F Punavangin Laulu
Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Orjan Kevät
Korven Raatajille
3078F Vanha Madrid
Koster Valssi
3072F Sinikellot
Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu
Meripojan Tervehdys
3064F Sonja
Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero
Oi Mistä Saataisiin
3059F Valko Tuomet
Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat
Chrysantemum
3034F Volgan Aallot
Tämä Maa
3018F Iloinen Meripoika
Kulkurin Masurkka
3076F Viivin Jenkka
Pois sormet

Aino Saari
3075F Soita Mustalainen
Soita
Kuutamo Yö
3071F Venäläinen Kehtolaulu
Babette
3044F Mustalaisruhtinatar
Inga Pieni
3039F Sorakumpujen Vainajille
Tehtaassa

Jennie Anderson, Soprano
3120F Soita Somer, Helkä
Hiekka
Etsiessä

Väinö Sola, Tenori
3100F Sinä Sanoit
Hyvästi
3097F Kaunihin Keijukainen
Sotamiehen Laulu
3022F Sain Paljon Luoaita
Ma Armahain
Heiillein Ma Laulelen

Otto Pyykkönen, Tenori
3026F Viaporin Valssi
Vangin Laulu
3009F Lemminkäisen Laulu
Pojat Kun Raitilla Laulelee
3012F Näytelmästä Pohjalaisia
Tuuli Se Taivutti
Koivun Larvan
3005F Korjat Pojat ja Tytöt
Koskenlaskijan Morsiamet
3008F Syystunnelma — Kuula
Yks' Lauantai-ilta
3004F Laivapoikain Laulu
Yks Haamu Seiso
Marjanan Ovella
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni
Vapaa Venäjä
3007F Anssin Jukka ja Härmän Häät
Matalasta Torpasta
3006F Kesä-illalla
Tuomet Valkeina Kukkii
3002F Aamulaulu
Lapsuuden Koti
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi
Se Oolannin Sota

Martti Similä, Baritoni
3054F Sepän Sälli
Jos Kaikki Suomen Järvet
3048F Merimiehen Hyvästijättö
Aamutunnelma
3041F Härmän Pojat
Marjatunnin Jussi
3038F Hallin Janne
Ostron Tyttö

Tom Vehkaoja, Baritooni
3112F Nuor Vaimoni Sai
Poikasen
Hevospaimen Häämatka
3124F Kasakan Laulu
Sotilaan Laulu

Jallu Honkanen
3129F Mirri Sairastaa, ja Tiu, Tau, Tilhi
Mamman Oma Matti, ja Satu Vuoresta

Hilja Vilonen, Soprano
3087F Vanha Sanna
Kaipaava

Ida Lovarti, Mezzosoprano
3063F Antti Tanssitti Mua
Paimen Poika

S. Mustonen, Soprano
3001F Kevätlaulu
Äiti, Äiti Älä Soimaa

Muhoksen Janne
3024F Juomalaulu
Merimies Rakkautta

Adolf Hovi, Tenori
3105F Suruhan Se Sorti
Nuoren Pojan
Valtion Varsalla,
Marssi
3103F Inarin Järvi
Milloin Raukka Onnen Saan?
3056F Vappulaulu
Orjan Kevät

Walfrid Lehto, Tenori
3042F Aikoja Entisiä
Heilini Soitteli

Juho Koskela, Tenori
E9032Orpopojan Valssi
Kalle Aaltonen

Otto Laurinen, Baritoni
3091F Minun Enkelini
Sireenien Kukkiessa

New Yorkin Laulumiehet
3119 Karjalainen Marssi
Kullan Ylistys

Willy Larsen, Harmonikka
3110F Muistoia Pohjolasta
Muistoja Synninlaaksosta, Willy Larsen
3092F Elokuun Kuutamo, Valssi
Säk'järven Polkka
3035F Evelina Polkka
Unennäkijän Valssi,
3031F Helmi, schottise
Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi
Hämärä Polkka
3021F Yksin, Valssi
Heilani Kanssa, Polkka
3020F Taikavö
Pohjalaisnolkka,
3018F Lyytin Polkka — Surut Pois, polkka
Tyttöjen vienti
3015F Kaipuu Valssi
Kerenski

Elmer Ronka, Orkesteri
3125F Unkarilainen Tanssi No. 5
"Venäläinen Fantasia"

Finnish All Star Trio
3116F Ruusujen Tuoksu
Ma Sua Auttaa Tahdon

Jahrl, Harmonikka soolo
3113 Sotilaan Tanssi
Mustalaisen Valssi
3102F Vanhat Toverit, Marssi
Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi
Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi
Barrikaadeille, marssi
3033F Yli Aaltojen, valssi
Tonavan Aallot, valssi
3011F Kulkurin Masurkka
Vapaa Venäjä

Lauri Herranen, Harmonikka soolo
3070F Klarinetti Polkka
Muistojen Valssi
3053F Salon Ruusu, masurkka
Keskiyön Valssi
3051F Laurin Sotiisi
Katkenneet Kielet, vals.

Matti Söderlund, Harmonikka
3107F Punkaharju, Valssi
Lappeenrannan
Rakuuna Polkka

Harmonikka kvartetti
3023F Kaiho, Valssi
Vihuri, Polkka
3010F Kevät Valssi
Vihuri, Polkka

Viola Turpeinen ja J. Rosendahl Harmonikka ja Viulu
3077F Kulkurin Serenaadi
Vanhanmaan Sotiisi
3074F Hollolan Polkka
Hämärä Sotiisi

Stein Ostman Orkesteri
3130F Elokuun Kuutamo, Valssi
Kesä Ilta
3104F Honolulun Kuutamo, Valssi
Merenneito, Sotiisi
3099F Aamuinen Koi!
Hawaijan Yö, Valssi
3093F Taika Yö Laulu
Mustalaisen Kaipaus
3095F Suru, Valssi
Moskova, Marssi

S. Sosialisti Orkesteri
3094F Venäläinen Surumarssi
Sonja, Valssi
3084F Kansainvälinen Marssi
Vapaan Venäjän Marssi

Suomi Orkesteri
3050F Sikermä Suom. Laulu- ja, I osa ja II osa
3046F Mä Oksalla Ylimmällä, Valssi
Saksan Polkka

Suomalainen Taiteilija-Yhtymä
3128F Kelluva,la Pinnalla, Polkka
Koko-Maailman Valssi

Thanlow Instrumental Quartette
3037F Mustalainen
Kehtolaulu

Columbia Soitto-kvintetti
12055F Nuoret Neitoset, Valssi
Carolina, Sotiisi
12047F Pikku Ystäväni, Sotiisi
Aaltojen Kuningatar
12045F Kaiku, Masurkka
Kodin Terveiset
12060F Löytölapsi, Valssi
Metsän Kaikuja, Valssi
12014F Kultainen Valssi
Venäjän Kaunotar
12050F Suutele Minua, Valssi
Luna (Kuu), Valssi
12033F Mylly Synkässä Metsässä
Naurava Viheltäjä

Tehkää tilauksenne allaolevilla osotteilla:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.
VAPAUS MONTREAL BRANCH,
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.